

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

september 2009 | jaargang 13 | #08

**'We hadden
het voordeel van
de pioniers'**

Chris Maere,
cultuurbaanbreker
in de Rand

'Dit verhaal stopt nooit'

Een interview met provinciegouverneur
Lodewijk De Witte

**De Vlaamse Rand na
de verkiezingen**

+ AGENDA

'Ik heb muziek nodig'

Sam Vloemans van Bord du Nord

Op zoek naar de gestroomlijnde fiets

Eddy Merckx Cycles

i

Fatima Ualgasi is een geboren en getogen Vilvoordse met internationale roots, literaire ambities en diverse blogs. Voor RandKrant schrijft ze afwisselend met Dirk Volckaerts, Joris Hintjens en Tom Serkeyn de column *mijn gedacht*.

Een reputatie

Als er in mijn jeugd over iemand werd gezegd 'die is van Kassei', dan was dat bepaald geen referentie. Kassei, de wijk op de linkeroever van het kanaal in Vilvoorde, dat stond voor gepeupel van het laagste slag. Nu mag ik zelf niet veel zeggen, want ik ben van de Far West. U weet wel, van het liedje. Niet veel beter, zij het dan ook weer niet zo erg als de zanger het voorstelde. Die woonde hier achter het hoekje. Dat gaf hem niet veel recht van spreken. Want daar woonde rijk volk en die hebben niet neer te kijken op gepeupel zoals wij, de rest van de *Far Westenaars*. Om dat soort dikkenekkerij waren op mijn school bijvoorbeeld de Grimbergenars van het Zonneveld berucht. De kwalijke reputaties van wijken slaan niet alleen op de onderkant van de sociale ladder.

Vergis u niet, ik ben niet het soort mens dat zich laat leiden door vooroordelen. Ik ken de reputaties van die wijken, maar ze bepalen niet hoe ik kijk naar de bewoners ervan. Wel zeggen die reputaties iets over de sociale samenstelling ervan. Als Kassei de reputatie had gepeupel te huisvesten, dan zegt dat iets over de sociale groepen die in haar samenstelling domineerden. Toch verschilden deze wijk niet echt van de andere. Behalve het centrum bestonden haast alle Vilvoordse wijken uit een aaneenschakeling van arbeidershuisjes, tuinvijken, sociale huisvesting. En dus vond je er ook de sociale klassen die dergelijke woningen bevolken.

Ook de andere kant van de sociale ladder had zijn huisvestingstype. Langs de spoorweg wonen, moet bijvoorbeeld ooit heel prestigieus geweest zijn. Ik denk aan de straat van de zanger, die parallel met de spoorweg loopt, en zeker de straat achter de spoorweg. Daar ging het sociaal gezien steil bergop, wat zich architecturaal uit in fraaie villa's en herenhuisen. Tussen de villa's ligt nu het moderne equivalent: een residentieel

loftcomplex. Maar tegen de rug van al dat fraais aan plakken nog steeds de tuinvijkhuisjes van Faubourg. Ook Kassei is geëvolueerd: in de omgeving van de VTM verdwaal je tussen verkavelingen met de fermettes en bungalows van *Suburbia*.

Nu is het sociale weefsel van een stad wel complexer dan de indeling in wijken. Mijn eigen straat is bijvoorbeeld qua samenstelling helemaal niet homogeen. Het grootste deel van de straat bestaat uit arbeidershuisjes. Ooit allemaal hetzelfde, maar in de loop der jaren op zijn Belgisch geïndividualiseerd en uitgebreid met koterijen. Maar daar tussenin tref je een heel ander type woningen aan. Ruimer, met meer verdiepingen en achteraan een grote tuin. Daar woonde ook een andere sociale klasse. Het is niet alleen van belang in welke wijk je woont, of in welke straat, maar zelfs in welk huisnummer in die straat. Er bestaat een site waarop je te weten kunt komen hoe jouw wijk er op sociaal vlak uitziet. Daar leerde ik ook een woord: buurttypologie. Het slaat op het indelen van woonomgevingen aan de hand van diverse criteria: type bewoners, status, locatie, bouwperiode, woningtype... Een ander onderzoek stelt dan weer de subjectieve beleving van de bewoners centraal: wat een wijk typerend maakt, is wat de bewoners als typerend ervaren. En daarmee zijn we terug bij het begin. Wijken hebben een reputatie en dat heeft te maken met wie er woont: hoe ze zichzelf zien, hoe ze door anderen gezien worden. We denken na over wat we zien en vormen er ons een mening over. Gelukkig stellen de meesten van ons die mening ook af en toe eens bij.

TEKST Fatima Ualgasi ■ FOTO Filip Claessens

i

Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

inhoud

13

AGENDA BINNENIN

Kwik, witgatje, tuinfluit en hun vriendjes

geven aan de stormbekkens van de Woluwe
een waar spektakel ten beste

24

23 Op zoek naar de gestroomlijnde fiets

'Een bedrijf met een naam als Eddy Merckx, is een *sleeping beauty*, zegt Pieter Vansyngel, de nieuwe directeur van Eddy Merckx Cycles.

EN Het bedrijf wordt heruitgevonden.

26 Niet zomaar filmen

Bas Vandenbranden uit Grimbergen is een hoogvlieger. Letterlijk. De luchtcameraman maakt vanuit een helikopter adembenemende beelden van de Aziatische steppe, de kustlijn van Europa of van wedstrijden met sportvliegtuigen.

DE

28 Van gekkenhuizen tot zorginstellingen

Vroeger werden de mensen met een psychiatrische aandoening aan hun lot overgelaten. Nu is Sint-Alexius in Grimbergen een moderne psychiatrische instelling die je tijdens de Open Monumentendag kunt bezoeken.

EN

06 ■ vanassetotzaventem

24 ■ opstap

25 ■ huizentuinen

26 ■ natuurlijk

29 ■ restaurant

30 ■ beeldverhaal

32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | **Uit** in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Gouverneur De Witte over de spanning tussen Brussel en 'Dit verhaal stopt no

'De druk vanuit Brussel, als hoofdstad van België en van Europa, op het Nederlandstalige karakter van het gebied daar rond is een blijvend gegeven. De migratiedruk zal blijven toenemen. En dat heeft niet enkel gevolgen voor de taalproblematiek, maar ook op vlak van huisvesting, mobiliteit en ruimtelijke ordening.'

TEKST Guido Fonteyn ■ FOTO Kris Mouchaers

Wij zullen dus een actief beleid moeten blijven voeren om het Nederlandstalige karakter van de Rand te behouden, en zo binnen Europa de verscheidenheid te bewaren. Europa moet niet een soort culturele eenheidsworst worden.' Dat zegt Lodewijk De Witte, gouverneur van Vlaams-Brabant en voorzitter van de zogenaamde *Task Force Vlaamse Rand*, die aan een nieuwe opdracht is begonnen.

Lodewijk De Witte voegt eraan toe: 'Wie gelooft dat twee of drie maatregelen ooit zullen volstaan om een blijvende oplossing te vinden voor de relatie tussen Brussel en de Vlaamse Rand vergist zich. Dit geldt ook voor institutionele maatregelen. Zelfs als het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde eindelijk zal gesplitst zijn – en dat is absoluut noodzakelijk – blijft de spanning tussen Brussel en de Vlaamse Rand bestaan. Dit verhaal stopt nooit.'

Werkgroep werkt

De Task Force Vlaamse Rand werd door de vorige Vlaamse Regering opgericht op 18 april 2005. Het is een ambtelijke werkgroep, die moet toezien op de realisatie van de doelstellingen en initiatieven uit de beleidsnota over de Vlaamse Rand, die ook zijn opgesomd in een aanvullende regeringsverklaring van 18 mei 2005. Alle bevoegde ministers vaardigden ambtenaren naar de Task Force af en als vanzelfsprekend werden daarbij ook de provincie Vlaams-Brabant en de vzw *de Rand* betrokken. Lodewijk De Witte leidde de werkzaamheden tijdens de voorbije legislatuur en zal dit blijven doen, want het werk van de Task Force Vlaamse Rand wordt onverminderd verdergezet.

Het eerste eindrapport bevat waardevolle informatie en geeft tegelijk beleidslijnen voor de toekomst aan voor wat meer en meer het

Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel wordt genoemd. Belangrijk zijn daarbij blijvende realisaties, zoals de statistische onderbouwing van het beleid voor de Vlaamse Rand.

Speerpunten taalpromotie en onderwijs

Met gouverneur De Witte overlopen we niet het hele eindverslag van de Task Force, maar stippen we enkele belangrijke realisaties aan, dingen die volgens de gouverneur 'goed lopen' en die zeker worden verdergezet. 'De taalpromotie loopt goed', zegt De Witte. 'Alle taalprogramma's die gericht zijn op mensen met een andere taalachtergrond dan het Nederlands kennen succes. Wij moeten de nieuwkomers blijven aansporen, zeg maar aanporren, om Nederlands te leren en het aangeleerde Nederlands te gebruiken. Ons aanbod inzake taalpromotie is sterk gestegen, ook in sportmiddens of op de speelpleinwerkingen, waar we vaak met nieuwe methodes werken, zoals het gebruik van pictogrammen.' De gouverneur brengt aan zijn verklaring meteen een belangrijke nuance aan: 'De houding van de gemeenten met faciliteiten is niet dezelfde als de andere Vlaams-Brabantse gemeenten, zowel wat de gemeentelijke overheden als wat sommige mensen betreft'. Dit onderscheid zal in de loop van het gesprek enkele keren herhaald

de Rand oit'

worden. In de zes randgemeenten met faciliteiten wordt negatief gereageerd op inburgeringsprogramma's. Lodewijk De Witte: 'Zij zijn niet loyaal. Zij streven ernaar Vlaams-Brabant te verlaten en voeren nog altijd gewoon het programma van het FDF uit.'

Naast de taalpromotie lopen ook de acties in het onderwijs goed. In de Vlaamse Rand komt één op drie kinderen uit een ge-

'Ik ben geen voorstander van een of ander overkoepelend bestuur om de samenwerking tussen Brussel en Halle-Vilvoorde te bevorderen. Samenwerking wordt beter gebaseerd op wederzijdse autonomie en respect daarvoor.'

zin waarin minstens één ouder geen Nederlands kent. 'Hiervoor moet dus een specifiek beleid worden gevoerd. Zo gaan wij het aantal leerkrachten in het lager onderwijs nog met een honderdtal opvoeren.' Hij stelt met nadruk dat de inspanningen inzake taal ook de Vlaamse kinderen ten goede komen. 'Ook de Vlaamse kinderen spreken een beter Nederlands, omdat aan hun taal bijzondere aandacht wordt gewijd.' De Witte is verder van mening dat ook op het niveau van het secundair onderwijs in de Vlaamse Rand

met bijzondere programma's inzake taalactivering moet worden begonnen. 'Onderwijs blijft een van de belangrijkste aandachtspunten. Niet alleen wat de scholen zelf betreft, wij moeten de kinderen ook aansporen om thuis het Nederlands te gebruiken, naar Nederlandstalige programma's op de televisie te kijken en Nederlandstalige boeken te lezen.'

In het eindverslag van de Task Force Vlaamse Rand wordt natuurlijk ook uitgebreid aandacht geschonken aan wat niet louter met taal en cultuur te maken heeft. Domeinen zoals welzijn en economie, mobiliteit en wonen, 'al is er altijd ergens die spanning rond taal aanwezig', aldus De Witte. Wat betreft huisvesting zal de aandacht blijven gaan naar inwoners die blijven, naar diegenen dus die een band met de streek hebben of die er zich blijvend vestigen.

Metropool BHV

Wat denkt de gouverneur over de moeilijke relatie tussen Halle-Vilvoorde en Brussel? En wat denkt de gouverneur over de mogelijkheid van een Metropool BHV, naar het voorbeeld van de Metropool Lille-Kortrijk-Tournai, zoals Stefaan De Clerck, burgemeester van Kortrijk en federaal minister, in RandKrant van januari suggereerde? Lodewijk De Witte zet zich plots schrap in dit functionele vergaderzaaltje achter in die lange gang van dat schitterende, modernistische provinciegebouw in het fiere Leuven, al wat verder verwijderd van het communautaire strijdgewoel, met van hieruit Halle en Vilvoorde elk aan een andere kant van de grote ring rond Brussel.

'Dat men mij niet vertelt dat er momenteel tussen Brussel en Halle-Vilvoorde géén overleg zou bestaan', zegt De Witte.

'Er wordt wel degelijk samengewerkt, al verloopt die samenwerking niet gestructureerd. Misschien is ons overleg zelfs intenser dan dat tussen Lille, Tournai en Kortrijk. Zo bestaat het overleg tussen De Lijn en de Brusselse MIVB al jaren en dit leidt tot resultaten, al komen soms verschillen in visie of belang tot uiting. Of kijk naar de samenwerking bij de ontsluiting van Zaventem, of kijk naar de arbeidsmarkt waar er een samenwerking is tussen het Brussels Gewest, met zijn hoog per-

centage aan werklozen, en het om arbeidskrachten schreeuwende Halle-Vilvoorde, die uitstekend verloopt en resultaten boekt.'

'Ik ben er geen voorstander van om daar een of ander overkoepelend bestuur te plaatsen. Brussel is Brussel en Halle-Vilvoorde is Vlaanderen. Samenwerking wordt beter gebaseerd op wederzijdse autonomie en respect daarvoor. Maar als model van overleg kan het voorbeeld van de Metropool Lille-Kortrijk-Tournai nuttig zijn voor Brussel. Ik zie zo een centraal secretariaat met een stevig dienststel van een tiental mensen wel zitten.'

Minderhedenverdrag

Ten slotte zegt gouverneur De Witte duidelijk dat hij geen voorstander is van de ondertekening van het zogenaamde Minderhedenverdrag. 'Dat kan enkel indien de Franstaligen zich loyaal gedragen tegenover Vlaanderen, maar dat doen zij niet. Zij zeggen ons alleen dat ze Vlaanderen willen verlaten. In sommige gevallen, zoals in de faciliteitengemeenten, weigeren zij zelfs Vlaamse subsidies, voor jeugdbeleid bijvoorbeeld. Zo worden de inwoners van deze gemeenten het slachtoffer van een negatieve houding.'

i Voor cijfers en andere gegevens over de Vlaamse Rand zie: www4.vlaanderen.be/dar/svr en de portaalsite www.lokalestatistieken.be of het specifieke www.docu.vlaamserand.be.

DE 'Diese Geschichte hört niemals auf'

'Wer glaubt, dass zwei oder drei Maßnahmen jemals ausreichen werden, um eine nachhaltige Lösung für das Verhältnis zwischen Brüssel und dem Vlaamse Rand zu finden, täuscht sich. Dies gilt auch für institutionelle Maßnahmen. Selbst wenn der Wahlbezirk Brüssel-Halle-Vilvoorde letztlich getrennt wird – und dies ist absolut erforderlich –, bleibt die Spannung zwischen Brüssel und dem Vlaamse Rand bestehen. Diese Geschichte hört niemals auf', meint Lodewijk De Witte, Provinzgouverneur von Flämisch-Brabant. Er war zur Zeit der vorangehenden flämischen Regierung Vorsitzender der Task Force Vlaamse Rand, einer amtlichen Arbeitsgruppe, die über die Verwirklichung der Zielsetzungen und Initiativen aus dem Strategiepapier über den Vlaamse Rand wacht. De Witte führt dabei die Sprachförderung des Niederländischen und die Initiativen im Unterrichtswesen als ‚gut‘ an und bedauert die Haltung der sechs so genannten Fazilitätengemeinden. 'Sie sind nicht loyal. Sie wollen Flämisch-Brabant verlassen und führen immer noch einfach das Programm der FDF aus.' Im Verhältnis zwischen Brüssel und dem Vlaamse Rand sieht er eher 'eine Zusammenarbeit auf der Grundlage gegenseitiger Autonomie und ihrer Einhaltung'.

Tofste zondag van het jaar

VLAAMSE RAND Zondag 6 september moet de tofste zondag van het jaar worden, want dan is het tijd voor de Gordel. Het grootste Vlaamse, sportieve, familiale en muzikale feest is aan zijn 29e editie toe. Vertrekken kan vanuit de trepunten in Zaventem, Dilbeek, Overijse en Sint-Genesius-Rode. Nieuw zijn onder meer de *sneeuwuitjewardeling* en de *erfgoedwandeling* in Dilbeek. 'De Neerhofboerderij baadt voor de sneeuwuitjewardeling in een prinsessensfeer', zegt Veerle Troch van het Gordelsecretariaat. 'De wandelbus van de erfgoedwandeling brengt de deelnemers naar het trammuseum in Schepdaal voor een tocht van 17 kilometer langs een tiental monumenten. Vanuit Dilbeek vertrekt ook een parcours van 77 kilometer voor wielertoeristen met op het menu onder meer de Muur van Geraardsbergen. Vanuit Zaventem

vertrekt een humorwandeling met onderweg onder meer optredens van ManManMan en opnames van het Radio 2-programma De Raadkamer. Zaventem is ook het vertrekpunt van een wandeling van 8 kilometer die geschikt is voor rolstoelgebruikers en hun begeleiders, en een tocht van 21,5 kilometer die vooral mikt op fietsers met een beperking en handbikers. Vanuit Overijse kun je deelnemen aan de *smaakwandeling*. Elke deelnemer krijgt aan de controlepost in GC de Bosuil in Jezus-Eik een aantal hapjes. Er worden 9000 hapjes klaargemaakt door de hotelschool van Wommel en je kunt er kookdemo's bijwonen.' ■ TD

i Alle info vind je op de website www.de-gordel.be

Felix Sohie in het nieuw

HOEILAART Het gemeenschapscentrum Felix Sohie in Hoeilaart wordt gerenoveerd en uitgebreid met een nieuwbouw. Nu is het centrum nog ondergebracht in de oude gemeenteschool. 'De infrastructuur is erg verouderd en de indeling van het gebouw is onpraktisch', zegt burgemeester Tim Vandeput (Open vld). 'De noordelijke vleugel wordt afgebroken en de zuidelijke vleugel wordt gerenoveerd. Daar zullen ateliers, vergaderlokalen en een bodega gemaakt worden voor onze verenigingen. In de nieuwbouw komt een gloednieuwe theaterzaal, de bibliotheek, een polyvalente zaal en een dakterras. Het oude en het nieuwe gedeelte zullen met mekaar verbonden worden via een serreconstructie. We hopen, samen met een privé-partner, in het voorjaar van 2010 te kunnen starten met de werkzaamheden zodat begin 2012 het nieuwe Felix Sohiecentrum een feit is.' ■ TD

Voetbal ludiek g

MERCHEM Striptekenaar Georges De Buyser, alias Geo uit Merchtem, heeft zijn eerste kleuralbum uit: *Van mascotte naar de top*. 'Na acht albums in zwart-wit is dit voor mij op mijn 70e een prachtig cadeau', vertelt Geo. 'Het heeft tien jaar geduurd voor het album verschenen is. We hebben heel wat uitgeverijen aangeschreven en gunstige kritieken gekregen, maar uiteindelijk haptten ze niet toe. Dankzij de financiële steun van mijn goede vriend Kris Van den Eynde is het nu toch gelukt.' Van mascotte naar de top geeft een nuchtere, wat ironische kijk

demaand ▶

In **Wezembeek-Oppem** worden aan de ring vier meter hoge geluidschermen geplaatst van de Madeliefjeslaan tot aan de brug van de Oppemlaan. Het geluidsniveau van het voorbijrijdende verkeer zal er dalen van 80 naar 8 decibel. ▶ In de Zenne zwemen er opnieuw palingen. De vis is voorlopig nog niet eetbaar, maar

bewijst wel dat het de goede kant opgaat met de rivier. ▶ Bij DHL Express in **Diegem** en bij dochtermaatschappij EAT in **Zaventem** staan 180 banen van de 600 op de tocht. ▶ De Vlaamse overheid heeft het licht op groen gezet voor (sociale) woningen op de terreinen van de vroegere papierfabriek Novarode in **Sint-Genesius-Rode**.

Nu nog een bouwaanvraag en de vervuilde gronden saneren. ▶ Om de Vlaams-Brabantse tafeldruif beter te promoten, heeft de vereniging De Sterredruif de website www.tafeldruif.be gelanceerd. ▶ ZenZen heet het nieuwe muziekcafé dat de Vlaamse zanger Wim Soutaer met zijn vader opende in **Lot**. ZenZen wil aan-

De toestand van het milieu

VLAAMS-BRABANT Slechts 61 procent van de rioleringen die het Vlaams Gewest in Vlaams-Brabant wil aansluiten op een waterzuiveringsinstallatie is effectief aangesloten. Dat blijkt uit het nieuwste provinciale milieuraapport MIRA-2008. Onze provincie is daarmee de slechtste leerling van de Vlaamse klas. 'De oorzaak hiervan is de bouwachterstand van waterzuiveringsinstallaties, maar er is verbetering in zicht. De inhaalbeweging van de laatste jaren begint haar vruchten af te werpen', meent gedeputeerde voor leefmilieu Jean-Pol Olbrechts (CD&V). 'Dat zien we onder meer aan de biologische waterkwaliteit die volgens het nieuwe milieuraapport sterk verbeterde.' Ook de hoeveelheid afval blijft een probleem in Vlaams-Brabant. In 2007 produceerde de inwoners van Vlaams-Brabant 493 kilogram huishoudelijk afval per kop. Dat is 62 kilogram per inwoner meer dan het gemiddelde in Vlaanderen. 'Daarom willen we meer inwoners aan het kringlooptuinieren en composteren krijgen. Op die manier kunnen we alvast de organische afvalberg verkleinen.' ■ TD

estript

op de wereld van het voetbal. 'Vroeger was voetbal nog echt een spel, nu is het vooral een keiharde business geworden. In de strip heb ik geprobeerd om die boodschap op een plezierige manier over te brengen.' ■ TD

i Het stripalbum *Van mascotte naar de top* van Geo De Buyser is verkrijgbaar in Taverne Het Bos, krantenwinkel 't Schrijvertje in Brussegem, Standaard Boekhandel in Merchtem en de betere stripwinkel. Meer info: 02 460 00 10.

stormend talent een podiumkans geven. ► Om het knelpuntberoep van verpleegkundige aantrekkelijker te maken, kunnen verpleegkundigen van het Jan Portaelsziekenhuis in **Vilvoorde** voortaan een bedrijfswagen krijgen. ► Brussels Airport kreeg in juni ruim anderhalf miljoen reizigers over de vloer of 160.000 minder in ver-

gelijking met juni 2008. ► De gemeente **Asse** tekent bezwaar aan tegen een bijkomende kmo-zone langs de Pontbeeklaan in **Zellik**. ► In **Sint-Pieters-Leeuw** heeft Jozef Sluys de adellijke titel van Ridder gekregen. Sluys is al meer dan dertig jaar organist van de Brusselse Sint-Michiels en Sint-Goedelekaathedraal. ► Vlaams voorvechter

Lode Campo uit **Wemmel**, jarenlang C&A-baas en bestuurder van de VUM en medeoprichter van de Warande en het Jan Van Ruusbroeckcollege in Laken, is overleden. ► Tot 11 oktober kun je op vrijdag, zaterdag en zondag een bezoekje brengen aan de Sint-Catharina en Sint-Corneliuskerk in **Diegem**. ► Om te vermijden dat de

Muziek in de huiskamer

KRAAINEM Het Festival van Vlaanderen-Brussel, Muziekpublique en het Klarafestival organiseren die jaar opnieuw Living Room Music. Op 6 september strijkt het originele muziekproject neer in Kraainem. 'Living Room Music presenteert fijne, kleine concerten in tien verschillende woonkamers van Kraainemnaren', legt medewerkster Johanna Wrede uit. 'De bezoekers kunnen tussen 14 en 18 uur genieten van wereldmuziek, jazz en klassieke muziek in een intieme sfeer. In Kraainem zijn onder meer Blindman Drums,

Yu-Fen Chang en het Spiegel Ensemble te gast. Met één ticket kun je een muzikaal parcours afleggen langs verschillende livings en natuurlijk ook ontdekken wat er zich achter de gevels bevindt ...' ■ TD

i Voor 10 euro kun je drie concerten meepikken in drie verschillende woonkamers. Omdat de plaatsen beperkt zijn, reserveer je best op voorhand op 02 217 26 00. Meer info vind je op www.klarafestival.be

gemeente helemaal volgebouwd wordt, legt **Merchtem** vast dat er voldoende ruimte moet voorzien worden voor eengezinswoningen. Appartementen moeten beschikken over voldoende grote terrassen en garages. ► Burgemeester De Groef (SPA) van **Machelen** is ontstemd over de plannen om een nieuwe evangenis te

Waarnemend burgemeester viseert school

© KM

WEZEMBEEK-OPPEM In Wezembeek-Oppem is er commotie ontstaan over de Nederlandstalige gemeenteschool De Letterbijter. Deze school werkt volgens de methode van de pedagoog Célestin Freinet. Het gemeentebestuur stuurde alle ouders eind vorig schooljaar een brief waarin stond dat de freinettechnieken zouden worden afgeschaft omdat uit het laatste doorlichtingsrapport zou blijken dat het niveau te laag ligt. De ouders protesteerden tegen deze beslissing. Ze zien in de maatregel van de gemeente een eerste stap in de sluiting van de school. Volgens waarnemend burgemeester François van Hoobrouck d'Aspre (UF) gaat het om een naamsverandering waarbij enkel de vermelding 'school met freinettechnieken' zou worden geschrapt. Verder zou er niets veranderen aan de bestaande manier van werken. De ouders hechten weinig geloof aan de uitspraken van de waarnemend burgemeester. Zij beschuldigen hem er ook van de noodzakelijke verbouwing van de school op de lange baan te schuiven zolang hij niet benoemd is. De gemeenteraad zal over de mogelijke afschaffing van de freinettechnieken in De Letterbijter stemmen nadat de schoolraad advies heeft gegeven over de zaak. ■ TD

Schaarse bouwgrond

VLAAMS-BRABANT De provincie Vlaams-Brabant heeft de inventaris van de onbebouwde percelen geactualiseerd. Daaruit blijkt onder meer een structureel tekort aan bouwgronden in de Vlaamse Rand. 'Als je het beschikbare aanbod en de toekomstige vraag in de noordrand naast elkaar legt, zie je vooral problemen in Zemst, Grimbergen, Vilvoorde, Asse, Dilbeek en Zaventem', legt Jean-Pol Olbrechts (CD&V) gedeputeerde voor wonen, uit. 'Structureel, ten opzichte van het aantal huishoudens, is er in die regio het grootste probleem in Opwijk, Merchtem, Affligem, Asse, Wemmel en Machelen. In de zuidrand zien we vooral problemen in Sint-Pieters-Leeuw, Halle, Beersel en Sint-Genesius-Rode. Zo is er in Halle een absoluut tekort van 1272 percelen. In het Pajottenland springen Pepingen en Galmaarden in het oog.' Met de inventaris wil de provincie de gemeentebesturen helpen om het probleem aan te pakken. Volgens gedeputeerde Olbrechts kan het nieuwe grond- en pandendecreet dat de vorige Vlaamse regering goedkeurde, een mogelijke oplossing zijn. Dat decreet streeft er onder meer naar om wonen betaalbaar te houden voor mensen die een band hebben met de gemeente. ■ TD

Geld voor glas

HOEILAART Eigenaars die hun oude druivenserres laten renoveren via het sociale tewerkstellingsproject van Opbouwwerk Haviland krijgen van de gemeente Hoeilaart een premie van 1000 euro. 'Het aantal authentieke druivenserres dat nog in goede staat is, neemt fors af. We willen die evolutie een halt toeroepen omdat al heel wat kostbaar erfgoed verloren is gegaan', zegt burgemeester Tim Vandendput (Open VLD). 'Voor een druiven-

© FC

Een middeleeuwse

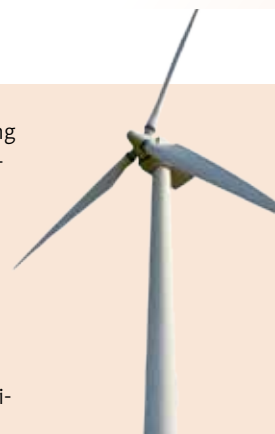
DILBEEK In Schepdaal zijn onlangs enkele belangrijke archeologische vondsten gedaan tijdens opgravingen bij de werkzaamheden voor het Gewestelijk Expresnet. Het gaat om stukken uit de periode van de 12e tot de 19e eeuw in het gehucht Zierbeek. De archeologen legden kuilen, grachten en resten van een boerderij en twee waterputten bloot. Dat leverde een schat aan informatie op over het dagelijkse leven in een middeleeuwse, lande-

bouwen pal op de grens tussen Haren en Machelen. ► Brouwerij Oud Beersel lanceert de Bersalis Kadet, een nieuw bier dat smaakt als een tripel en drinkt als een pils. ► 'Spaanse villa's zijn mooi in Spanje.' In volle komkommertijd kreeg Martin Schoukens, schepen van Ruimtelijke Ordening (CD&V) in **Sint-Pieters-Leeuw** de

hele goegemeente over zich heen toen hij in Het Laatste Nieuws meldde tegen de bouw van Spaanse villa's in zijn gemeente te zijn. ► Edwin Fabri heeft aan de Kattenberg in **Asse** een nieuw hopenveld in staken aangelegd. ► Vrucht- luchtmaatschappij Cargo B, die begin mei nog naar de luchthaven van Bierset wilde verhuizen,

heeft de vereffening aangevraagd. ► Huisvestingsmaatschappij Providentia gaat geen 80 maar hooguit 30 sociale woningen bouwen in **Itterbeek**. ► De gemeenteraad van **Asse** heeft de bouw van twee windturbi-

nes in **Zellik** goedgekeurd. Op termijn kunnen er in Asse 10 tot 15 windturbines gebouwd worden. ► Het Museum voor Midden-Afrika in **Tervuren** bereidt een tentoonstelling over voetbal in Congo voor naar aanleiding van de vijftigste verjaardag van de onaf-

gemeente is het erg belangrijk om de serrecultuur te bewaren. Zo kunnen de volgende generaties zien hoe het hier vroeger was. De 1000 euro is goed voor een vierde van de gemiddelde renovatiekost per serre.' De gemeente besliste intussen ook om aan de Kelleveldweg een aantal gronden waarop serres staan aan te kopen. In die serres wil de gemeente via een sociaal tewerkstellingsproject binnen afzienbare tijd druiven telen. ■ TD

nederzetting

lijke nederzetting in Brabant. In een van de waterputten werd een uniek kinderschoentje uit de 17e eeuw gevonden. Er werd ook een zilveren munt gevonden uit de periode van Filips De Schone (15e eeuw). Soresma, het bureau dat de opgravingen begeleidde, wil de collectie schenken aan de gemeente Dilbeek. De gemeente wil de nieuwe vondsten tonen aan het grote publiek. Waar is nog niet uitgemaakt. ■ TD

hankelijkheid van Congo en het wereldkampioenschap voetbal in Zuid-Afrika. De tentoonstelling opent in 2010. ► De kinder- en jongerentelefoon is op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Meer info: www.kjt.org/volwassenen of 02 534 37 43. ■ JH

26 augustus 1914

Korporaal Trésignies sneuvelt

GRIMBERGEN Op 26 augustus 1914 poogde korporaal Léon Trésignies de kanaalbrug aan de Verbrande Brug in Grimbergen neer te laten. Hij werd door een Duitse kogel dodelijk getroffen en stierf.

Op 4 augustus 1914 viel het Duitse leger het neutrale België binnen. Na de val van het fort van Loncin marcheerde de Duitsers snel in de richting van Brussel om van daaruit Antwerpen te omsingelen, waar het Belgische leger zich op 18 augustus had teruggetrokken. In een poging om de opmars van het Duitse leger te vertragen, waagden de Belgische troepen een uitval vanuit Antwerpen.

In de nacht van 24 op 25 augustus 1914 bevonden de tweede en vijfde regiment Jagers te voet zich in de omgeving van Kapelle-op-den-Bos. Rond 16 uur bereikten zij Epepegem. De Duitsers van het 26e infanterieregiment trokken zich terug aan de westelijke oever van het kanaal richting Vilvoorde. Vanuit een ballon observeerden zij de troepenbewegingen. In de omgeving van de Verbrande Brug

naderden de Jagers het kanaal. Om de Duitsers in de tang te kunnen nemen, moesten zij de kanaalbrug over geraken. In de ochtend van 26 augustus bevond het derde bataljon van het tweede regiment Jagers te voet zich op 400 meter ten oosten van het kanaal tegenover de Verbrande Brug. Een peloton van de tweede compagnie bereikte de berm van het kanaal. De brug stond echter omhoog en kon maar op- of neergehaald worden van op de westelijke oever die door de Duitsers was bezet. Wat nu gedaan?

Er was maar één oplossing. Iemand moest op de andere oever geraken en kost wat kost de brug naar beneden draaien. De aanvoerder van de compagnie, kapitein Hellin, vroeg een vrijwilliger. Soldaat Léon Trésignies uit Bierges bood zich aan, legde zijn uitrusting neer, kleepte zich op zijn broek na uit, en schreef op een briefje zijn naam en zijn eenheid, met de vraag, zo hij zou sneuvelen, dit aan zijn vrouw en zijn zontje te geven. Hij daalde de trap naar het water af, dook in het kanaal en zwom naar de overzijde. Eerste sergeant-majoor Wéry riep hem na: 'Soldaat Trésignies, in naam van de kolo-

nel, bevorder ik u tot korporaal'. Ongezien bereikte Trésignies de overzijde, klom naar het wiel en draaide om de brug te laten zakken. Hij draaide echter in de verkeerde richting. De brug ging naar omhoog. Zijn makkers riepen hem *andersom*. Toen waren ook de Duitsers gealarmeerd.

Bij het daaropvolgende vuurgevecht werd korporaal Trésignies getroffen en zakte dood in elkaar. Het was 7 uur in de ochtend. Samen met andere Duitse gesneuvelde werd hij nabij het kanaal begraven. De Belgen raakten niet over het kanaal. In de namiddag kregen de eenheden het bevel van generaal de Moranville om terug te trekken naar de vesting in Antwerpen. Op de plaats waar korporaal Trésignies zijn heldendaad verrichtte, werd een monument opgericht. Sinds 1932 organiseert de Verbroedering van het tweede en vijfde regiment Jagers te voet 1914-1918 ieder jaar een bedevaart naar de Verbrande Brug. In 1969 werd de organisatie overgenomen door de Nationale Vriendenkring van de Jagers te voet. De herdenkingsplechtigheid heeft plaats op de eerste zondag van september.

TEKST Jaak Ockeleij ■ FOTO Kris Mouchaers

Hij is misschien niet zo flamboyant als Jan Hoet, maar Chris Maere mag gerust een cultuurpaus van de Rand genoemd worden. Vanuit het cultureel centrum in Strombeek volgde en bepaalde hij eenendertig jaar mee het culturele leven... en zag heel wat veranderen.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Chris Maere, cultuurbaanbreker in de Rand gaat met pensioen

‘De lijnen trekken en de kaarten inkleuren was mijn ding’

Chris Maere solliciteerde in het CC Strombeek toen de Vlaamse culturele centra nog in hun kinderschoenen stonden en zag de sector gaandeweg uitgroeien tot wat hij vandaag is. ‘De rol van pionier vormt zo’n beetje de rode draad door mijn leven’, zegt hij. Op 1 september gaat Chris Maere met pensioen.

Hij studeerde filosofie, theologie en morele wetenschappen en kwam daarna in het onderwijs terecht. ‘Ik heb zeven jaar Latijn gegeven.’ Toen het nieuwe culturele centrum in Strombeek een directeur zocht, aarzelde hij niet om op de vacature te reageren. ‘Het was iets nieuws, een uitdaging. Zulke dingen hebben me altijd aangesproken. De stap van het onderwijs naar de culturele wereld was eind jaren zeventig ook veel logischer dan nu. Vandaag bestaan er opleidingen zoals culturele studies, theaterwetenschappen of agogische wetenschappen, toen niet. Bovendien

waren cultuur en onderwijs nog geen aparte ministeries. Met als gevolg dat ongeveer alle directeuren van de nieuwe centra uit het onderwijs kwamen’, lacht hij.

Van informeel overleg tot Vlabra’ccent

‘Strombeek hoorde bij de eerste golf van Vlaamse culturele centra die werden opgericht, samen met Dilbeek, Turnhout, Neerpelt en Waregem. Na enkele jaren zijn daar centra zoals die van Ternat en Overijse bijgekomen. Als je naar de situatie in de Rand kijkt, merk je dat we in de jaren zeventig begonnen zijn met twee centra en er stapsgewijs centra bijgekomen zijn. Vandaag is de Rand een dichtbezaaide regio wat culturele centra betreft.’ Hoewel het in de loop der jaren soms gevreesd werd, hebben de verschillende centra elkaar nooit in de weg gezeten. ‘Toen Vilvoorde erbij kwam, hielden we even de adem

in’, vertelt Chris Maere. ‘Vilvoorde kreeg een meer dan behoorlijke infrastructuur en is toch zo’n beetje dé stad van de regio. Onze vrees was echter ongegrond. De bestaande centra zijn allemaal blijven groeien en ook Vilvoorde nam onmiddellijk een goede start.’

Vanaf het prille begin verliepen de contacten tussen Westrand in Dilbeek en het CC Strombeek bijzonder vlot. ‘De band tussen de twee centra is altijd nauw geweest en is geëvolueerd tot een gezamenlijk aanbod en promotie. Zodra er centra bijkwamen, hadden we ook met hen een informeel overleg.’ Uiteindelijk leidde dat in 1999 tot de oprichting van de overlegkoepel Vlabra’ccent, een samenwerkingsverband tussen alle cultuur- en gemeenschapscentra van Vlaams-Brabant. Vlabra’ccent zorgt ervoor dat het aanbod en de communicatie van de centra beter op elkaar afgestemd raakt en de bevolking beter bereikt. ‘Op dit moment

zijn er 45 centra bij de koepel aangesloten. In het begin hadden we het voordeel van de pioniers. We erfden niets van voorgangers, want er was nog niets en dus konden we het overleg naar eigen goeddunken opstarten en uitbouwen. We hebben de lijnen getrokken en ze dan stap voor stap ingekleurd. Dat sloot volledig aan bij mijn temperament en beviel me dus erg goed.'

'We hadden het voordeel van de pioniers. In de beginjaren zaten we echt middenin de kunst- en cultuurwereld, niet gekluisterd aan papieren en dossiers, zoals later veel meer het geval is geworden.'

Een boontje voor De Nieuwe Snaar

De functie van directeur in een cultureel centrum is in dertig jaar tijd ontzettend geëvolueerd. 'In 1978 was alles klein, een minimaal programma en weinig personeel', legt Chris Maere uit. 'Toen ik begon, was ik de enige in de staf. Ik deed dus alles. Na enkele maanden waren we met twee: we programmeerden school- en avondvoorstellingen, alle genres... Zo iets is nu ondenkbaar. Nu werken we met zes programmatoren. Zo schuift een directeur bijna geruisloos naar andere taken. De laatste jaren moest ik me meer bezighouden met financiën dan met het artistieke.'

Het allerleukste aspect aan het directeurschap vindt Chris Maere nog altijd het steunen van jong talent. 'Neem bijvoorbeeld De Nieuwe Snaar. Ik heb ze voor het eerst aan het werk gezien in een chirolokaal in Zemst dat middenin verbouwingen zat. Ze waren nog niet lang bezig, maar je zag zo dat er iets in zat. Dus heb ik hen daar opgepikt en kansen gegeven. In de toenmalige centra hebben we een eerste tour voor hen georganiseerd en hielpen we hen logistiek met repetitielokalen en dergelijke. In de loop van de tijd hebben we ook heel wat premières van De Nieuwe Snaar georganiseerd in het CC Strombeek. Als je ziet waar ze nu staan, internationaal bekend, dan doet het deugd te weten dat je een klein stukje van dat verhaal mee hebt mogen schrijven.' Chris Maere heeft mooie verhalen waar hij graag aan terugdenkt. 'In de beginjaren zaten we echt middenin de kunst- en cultuurwereld, nog niet gekluisterd aan papieren en dossiers, zoals later veel meer het geval is geworden.'

Nieuw spek voor de bek

Als hij zelf mag kiezen, kijkt en luistert Chris Maere het liefst naar theater, klassieke muziek en het zogenaamde betere entertainment à la Wouter Deprez of De Nieuwe

Snaar. 'Het gaat goed met de culturele centra vandaag. Dertig jaar geleden genoten de mensen alleen in de weekends van cultuur en ontspanning. Tegenwoordig kan dat alle avonden van de week. Dat is een heel belangrijke evolutie die een groter en breder publiek naar de centra heeft gebracht. We hebben al die centra erbij zien komen en nooit heeft er één aan publiek ingeboet, wel integendeel.

Dat wil toch zeggen dat er almaar meer mensen van het culturele aanbod profiteren.'

Natuurlijk zijn er nog een aantal kwetsbare sectoren en doelgroepen. Het bezoekersaantal voor klassieke concerten bijvoorbeeld, stijgt hoegenaamd niet. 'Aan het aanbod ligt het nochtans niet', vindt Chris Maere. 'De producties zijn ronduit schitterend. Het is altijd selecteren met pijn in het hart. Een tegenstrijdige vaststelling is dat steeds meer kinderen de weg naar de muziekacademies vinden, en toch komen ze niet en masse naar de voorstellingen. Er is duidelijk nog werk aan de winkel.'

Ook de jeugd is een belangrijk aandachtspunt voor het CC Strombeek. 'We hebben de afgelopen jaren veel inspanningen geleverd voor het jonge publiek', vertelt Chris Maere. 'We geven hen enerzijds spek naar hun bek, maar we proberen anderzijds tegelijk ook eens wat anders in die bek te krijgen. Het is niet het makkelijkste publiek, maar goed, je moet allerlei dingen ondernemen om niet naar een enorme vervlakking te evolueren.'

Strombeek

Chris Maere komt oorspronkelijk uit Deinze, maar verhuisde onmiddellijk naar Strombeek toen hij er directeur werd. Hij wijst door het raam van zijn kantoor. 'Daar kun je nog altijd mijn allereerste Strombeekse pleisterplaats zien', zegt hij. 'Vanuit dat appartement had ik continu mijn werkplek in het oog.' Hij voelt zich na al die jaren opperbest in de gemeente. 'Uiteraard krijg je een band met de plek waar je woont. Mijn functie vroeg ook dat ik geïntegreerd raakte in de buurt. Alleen in details merk je dat je eigenlijk van elders komt. Door de echte autochtonen word ik toch nog altijd beschouwd als iemand die niet van hier is. Ik zie het verschil met mijn kinderen: dat zijn stuk voor stuk échte Grimbergenaren. Omgekeerd voel ik het ook als ik terug in Deinze verschijn. Hoewel ik er ondertussen

langer weg ben dan ik er ooit heb gewoond, beschouwen ze me daar nog altijd als een Deinzenaar. Heel wonderlijk.'

Het zwarte gat

Wat na 31 augustus, als het pensioen een feit is? Chris Maere weet het allemaal nog niet zo goed. 'Ik zie wel wat op me af komt. Vaste plannen heb ik niet. Een tijdje terug hoorde ik kardinaal Daneels spreken over zijn pensioen. Hij zei dat hij om te beginnen een beetje zou bijslapen. Daarin kan ik me wel terugvinden. En daarna ben ik ervan overtuigd dat er zich wel iets zal aandienen wat nuttig en zinvol is. Voorts wil ik zeker meer tijd maken om te lezen. Ik wil bijvoorbeeld graag de hedendaagse wijsbegeerte weer bijbenen, want die is de laatste decennia zo'n beetje in de koelkast terechtgekomen.' Een aantal mensen uit zijn omgeving hebben al gewaarschuwd over het spreekwoordelijke zwarte gat. 'Ze vragen zich hardop af wat ik toch zal aanvangen met al die vrije tijd. Het zou natuurlijk best kunnen dat ik in zo'n zwart gat tuimel', zegt hij. 'Maar eigenlijk ben ik er nogal gerust in. Ik denk dat het allemaal best zal meevallen.'

FR 'Poser les balises et colorier les cases, telle était ma mission'

'Jouer le rôle de pionnier, c'est en quelque sorte le fil rouge de ma vie', nous explique Chris Maere. A partir du centre culturel de Strombeek, il a suivi et marqué pendant 31 ans la vie culturelle du Vlaamse Rand. Le 1er septembre prochain, il prend sa retraite. Ce qu'il aimait le plus? Appuyer les jeunes talents. Ainsi, il assista à l'un des premiers concerts de l'ensemble De Nieuwe Snaar dans les locaux délabrés du Chiro de Zemst. 'Ils venaient seulement de commencer, mais leur talent était évident. Je les ai donc repérés et leur ai offert des opportunités. Nous avons organisé une première tournée et apporté l'aide logistique. Ensuite, nous avons accueilli de nombreuses premières des spectacles du Nieuwe Snaar au CC Strombeek. Si on voit la renommée internationale dont ils jouissent aujourd'hui, cela fait bon de savoir que j'ai pu écrire une petite page de cette histoire. Au début, nous étions vraiment au coeur du monde artistique et culturel, nous n'étions pas tout le temps penchés sur des documents et des dossiers; cela n'est venu qu'après.'

Opvolger

Stefaan Gunst (37) volgt Chris Maere op aan het hoofd van het CC Strombeek. Voordien werkte Gunst in GC de Zandloper in Wommel, CC De Ploter in Ternat en het Vlaams Centrum voor Amateurkunsten in Anderlecht. De laatste jaren was hij actief op het kabinet van gedeputeerde Tom Troch.

De Vlaamse Rand na de regionale verkiezingen

N-VA en CD&V wonnen, en CD&V blijft de grootste. Nieuweling LDD won, maar minder dan verwacht. Open VLD, SP.A en Vlaams Belang verloren stevig. Groen! verloor lichtjes.

TEKST Geert Selleslach ■ FOTO Kurt Van Strijthem

Politoloog Carl Devos zag vier tendensen in de verkiezingsuitslag het van het Vlaams parlement: de kiezers kozen voor het centrum, voor het leiderschap, voor meer Vlaanderen, en links deed het slecht. Elke verkiezing kent ook zo zijn verrassingen. Deze keer was dat de toch wel grote winst van N-VA en het grote verlies van Vlaams Belang. Open VLD kreeg een onverwacht grote afstraffing en is nog steeds aangeslagen, want had dat niet zien aankomen. De SP.A verloor en was daarmee tevreden. LDD won en Groen! verloor lichtjes en waren daar beiden teleurgesteld over. Vlaams Belang verloor heel stevig en was bits en gelaten in zijn commentaren.

Maar het opvallendste en weinig opgemerkte feit is misschien nog wel dat de verkiezingsuitslag van Vlaams-Brabant in niets spooft met de uitslag in de rest van Vlaanderen. CD&V deed het hier opvallend minder goed, de N-VA deed het nog beter en haalde vooral in de Rand een uitstekende score. Bij de SP.A redde Frank Vandebroucke de meubelen, maar dat overtuigde zijn partijleiding

blijkbaar niet om hem nadien in de Vlaamse regering op te nemen. Open VLD scoorde iets beter dan in Vlaanderen.

Hoe dichter bij huis hoe minder Frans

Het Franstalige kartel Union des Francophones (UF), met de drie gecontesteerde burgemeesters, boekte een lichte winst in stemmenaantal (van 43.391 in 2004 naar 47.319 in 2009 of van 6,52 naar 7 %), maar blijft steken op één zetel in het Vlaams parlement. Een resultaat dat ver beneden de eigen hoge verwachtingen blijft. In het kanton Halle-Vilvoorde klokte het UF af op 11,8 %, een winst van 1 %. 'Om daar nu uit af te leiden dat de verfransing opruikt, zoals La Libre Belgique gevolgd door de Vlaamse pers schreef, is sterk overdreven', stelde Guido Fonteyn in een opiniestuk in het maandblad Samenleving en politiek. De Franstalige lijsten scoorden wel beter voor de Europese verkiezingen. Maar dat is eigenlijk altijd al zo geweest. Hoe verder van het bed hoe meer kiezers voor de Franstalige kandidaten. Bij verkiezingen waarbij een gesplitste kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde al een feit is (provincie, Vlaams parlement) vallen de Franstalige stemmen bijna met de helft terug, zo blijkt. Na de laatste gemeenteraadsverkiezingen - waarbij de bevolking nog dichter is betrokken - en abstractie makend van de faciliteitengemeenten, omschreef politoloog Kris Deschouwer dat fenomeen als 'de stille integratie van Franstaligen'.

De minister

Vijf weken na de verkiezingen werd de Vlaamse regering in een definitieve plooi gelegd.

Kris Peeters (CD&V) leidt voor de tweede keer een ploeg van acht ministers. Ook in de samenstelling van de nieuwe ploeg bekleedt Vlaams-Brabant een bijzondere plaats: geen enkele minister komt uit onze provincie. Wie weet hoeveel overmatig belang er wordt gehecht aan de eigen streek weet meteen wat dat betekent. De minister bevoegd voor de Vlaamse Rand is Geert Bourgeois (N-VA). Zijn beleidsnota in het najaar zal ons wijzer maken of hij veel veranderingen wil doorvoeren. Misschien niet eens, want de N-VA was eigenlijk wel te spreken over het beleid dat Frank Vandebroucke (SP.A), de vorige minister voor de Rand, voerde. Ook de tekst van het regeerakkoord 'Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden. Voor een vernieuwende, duurzame en warme samenleving' gaat in de richting van continuïteit. In het onderdeel 'de Vlaamse Rand verdient verder bijzondere aandacht' stelt de nieuwe regering allerlei acties voor die het Nederlandstalige en groene karakter van de streek moeten ondersteunen en de integratie van anderstaligen moeten bevorderen. De regering wil een evenwicht zoeken tussen de economische ontwikkeling, de tewerkstelling en de leefbaarheid van de luchthavenregio. Ook hier vooral continuïteit. En misschien is dat nog niet eens zo slecht, want de obsessieve vernieuwingsdrang waarmee ministers soms behept zijn, helpt de zaak niet altijd verder. Opmerkelijk is ook dat de bevoegdheden over de Vlaamse Rand (Bourgeois) en Brussel (Smet) opnieuw verdeeld zijn over twee ministers. Dat de grootstad de komende jaren onvermijdelijk steeds meer met de Rand te maken zal krijgen en omgekeerd wordt dus politiek niet structureel vertaald.

AGENDA
SEPTEMBER
2009

Uit in de Rand

Hua Mulan, Trilogy of Heroines © MINISTRY OF CULTURE PRC

Gigantisch uitstalraam voor Chinese cultuur

EX
PO

Net als tijdens de Olympische Spelen van vorig jaar heeft de Chinese Volksrepubliek kosten noch moeite gespaard om met Europalia haar cultuur in de meest diverse uitingsvormen te promoten.

Via vijftig tentoonstellingen en 450 andere evenementen wordt deze herfst ingezoomd op het historisch erfgoed en de hedendaagse

tendensen. Ook worden lijnen uitgestippeld voor nieuwe samenwerkingsverbanden met Europese bedrijven en instellingen. Over de conflicten met de Tibetanen en de Oeigoeren, die politieke onafhankelijkheid nastreven wordt, zoals te verwachten was, in het officieel programma met geen woord gerept. 'We hebben veel te danken aan de specialisten van de universitaire departementen sinologie', verklaart Kristine De Mulder, directeur-generaal van Europalia China. 'Ook

de Belgen die we in China hebben ontmoet, vergemakkelijkt de contacten. Want het land en de cultuur zijn zeer complex. Deze editie van Europalia was voor ons een gigantische en moeilijke oefening. Gelukkig konden we rekenen op een honderdvijftig partners.'

Dromen en kleuren

Er zijn vier centrale thema's, die elk worden opgehangen aan een tentoonstelling. Het luik *Onsterfelijk China* is toegespitst op de keizerlijke dynastieën. De expositie *Zonen van de hemel* belicht er twintig uitvoerig. De keizer was de belichaming van de heilige band tussen hemel en aarde. Orakelbeenderen, ritueel vaatwerk en een monumentale globe van **Fernand Verbiest** zijn de opmerkelijkste objecten op deze tentoonstelling in Bozar. *De drie dromen van de mandarijn* in het ING Cultuurcentrum portretteert de geleerde literaten. Elke etappe van het parcours naar meer verfijning, vrijheid en intimiteit wordt met de bamboe, de prunusboom of de lotusbloem geassocieerd. Naast schilderijen en boeken worden er ook veel geraffineerde voorwerpen in jade en porselein getoond. De Kun Opera uit Nanjing brengt *Dream on Dreams* van **Tang Xianzu** voor het voetlicht. In deze bewerking van *Het Pioenpaviljoen* worden de goede manieren en de taoïstische levenshouding uitgegroot.

In het kader van *Kleurrijk China* worden in het orchideeën-paviljoen in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten de kalligrafen belicht. Veel bruiklenen zijn afkomstig uit de Verboden Stad. Ook befaamde en minder bekende schaduw- en poppentheaters putten uit hun traditioneel repertoire. In *The State of Things: Brussel-Beijing* vergelijken de Chinese kunstenaar **Ai Weiwei** en zijn Vlaamse collega **Luc Tuymans** het werk van vijftig hedendaagse kunstenaars uit beide landen. *De zijderoute* in het Jubelparkmuseum ontsluit nauwelijks bekende gebieden tussen Xi'an en het Tianshangebergte. Onder de noemer *China en de wereld* zoeken Belgische dansers aansluiting bij de nieuwe generatie Chinese dansers. ■ LUDO DOSOGNE

VAN 15 SEP TOT 14 FEB

Aan de voet van de Kunstberg wordt een Chinees theehuis opgetrokken dat van 15 september 2009 tot 14 februari 2010 fungeert als ontmoetingscentrum en informatiekiosk voor het festival dat op 8 oktober in Bozar opent met het concerto *Weerspiegeling van een verdwenen tijd* van **Chen Qigang** door het Guangzhou Symphony Orchestra.

Brussel, Ravensteingalerij, 02 504 91 20,
www.europalia.eu

Tramsite Schepdaal

De fraai gerenoveerde tramsite in Schepdaal is na tien jaar opnieuw toegankelijk voor het publiek. Het museum geeft de geschiedenis van de stoomtram, de dieseltram en de elektrisch aangedreven tram weer. De buurtspoorwagengestelplaats van Schepdaal was de eerste in Brabant. Aanvankelijk werden trams voor personen en goedertransport benut. De fameuze boerentrans moesten de landelijke regio's ontsluiten. Maar de tram maakte geleidelijk aan plaats voor de bus. Vanaf 1962 werd de stelplaats van Schepdaal uitgebouwd tot trammuseum. In 1999 ging het dicht voor dringende restauratie.

Het pronkstuk in Schepdaal is het koninklijk rijtuig dat speciaal werd gebouwd voor koning Leopold II en zijn gevolg. Kenmerkend zijn de vergulde kroontjes, het geslepen glas en de luxueuzere inrichting. Het museum in Schepdaal is uniek in Europa. De oorspronkelijke buurtspoorwagengestelplaats is nog intact met het stationsgebouw, de watertoren, het hout- en zandmagazijn, het lampenmagazijn en de smidse.

Tijdens de Gordel, op 6 september, vertrekt vanuit de tramsite een 17 km lange monumentenwandeling. Tijdens Open Monumentendag op 13 september is het bezoek gratis en tijdens de Schepdaalfeesten (20 en 21 september) start vanuit de tramsite een gezinswandeling. • GH

Dilbeek, Tramsite Schepdaal,
Ninoofsesteenweg 955,
www.tramsiteschepdaal.be

Museum M wordt trekpleister

MUSEUM

Vanaf 20 september is onze provinciehoofdstad Leuven een prestigieus cultuurhuis rijker. Het nagelnieuwe museumcomplex M wordt ingewijd met twee tentoonstellingen en een ingrijpende facelift van de eigen verzameling.

Rogier Van der Weyden (1400-1464). *De Passie van de Meester* focust op een van de invloedrijkste Vlaamse Primitieven, die ook vanuit de Dijlestad opdrachten kreeg. Beeldend kunstenaar Jan Vercruyse exposeert vers werk en blikt in een tegendraadse retrospectieve terug op zijn bewogen artistieke carrière. De eigen museumcollectie met toppers uit de late gotiek en de 19e eeuw komt dankzij een herdachte opstelling beter tot zijn recht dan in het vroegere museum.

Oud en nieuw samen

Het voormalige Hotel Vander Kelen, waarin deze verzameling tot voor enkele jaren werd getoond, en de neoklassieke Griekse gevel, die ooit toegang gaf tot de stadsbibliotheek,

bleven bewaard. Architect **Stephane Beel** laat de nieuwbouw in dialoog treden met de oude architectuur: 'Kitsch kan je het Griekse fronton aan de ingang niet noemen. Het verzinnebeeldt de degelijkheid. Het spreekt een taal die iedereen verstaat. We confronteren het oude met het nieuwe. Ze zijn beide evenwaardig. Via weldoordachte openingen doorbreken we de gelaagdheid van het gebouw. Zonder er een glazen doorkijkkast van te maken, bevat het voldoende ramen, die de bedrijvigheid binnen verbinden met de buitenwereld. Voorbijgangers kunnen een glimp opvangen van de kunstwerken en van de bezoekers'.

Gangmaker

'Jaarlijks hopen we drie toptentoonstellingen te organiseren', verklaart conservator **Véronique Vandekerckhove**. 'Na de openings-exposities ontrafelen we volgend jaar de 14e-eeuwse Anjoubijbel. In 2012 richten we de schijnwerper op de Leuvense maniërist **Jan Van Rillaer** en in 2016 plannen we een grootschalig expositieproject rond *Utopia* van **Thomas Morus**. Slechts weinigen weten dat dit boek een halve eeuw geleden voor het eerst in Leuven werd gepubliceerd. Ook zullen onderzoekslaboratoria worden opgezet, waar-

Werkelijke

EXPO

Radioluisteraars die op de middengolf afstemmen, ontvangen hun geliefde radiozenders niet altijd even stabiel. Naargelang de atmosferische omstandigheden worden de signalen sterker of zwakker. Soms lijken ze zelfs helemaal weg te ebbem of te verdwijnen. Dit fenomeen wordt fading genoemd. Sven Vanderstichelen past het begrip toe op de schilderkunst en de fotografie.

In het Museum van Elsene brengt Vanderstichelen een panoramisch overzicht van veertig hedendaagse Belgische kunstenaars, die in de voorbije decennia onafhankelijk van elkaar met *vervaging* hebben geëxperimenteerd. Om hun stijlevolutie te illustreren werden uit de

in hedendaagse kunstenaars en wetenschappers worden samengebracht. Voor de eerste editie van deze *Parallelepiped* zijn er al contacten met de universitaire departementen van experimentele psychologie, nucleaire geneeskunde en menselijke erfelijkheid. Dankzij M bevestigt Leuven zich als veelgelaagde kunststad. Het zal zich moeiteloos positioneren naast Brugge, Gent en Antwerpen.'

Dat **Rogier Van der Weyden** de gangmaker wordt, is gerechtvaardigd: 'Hij was een van de talentrijkste meesters van de 15e eeuw. Zijn figuren zien er minder strak uit dan bij de andere Vlaamse Primitieven. Hij zoomt in op hun gevoelens. Het heilige en het goddelijke

worden door hem vermenselijkt. Wanneer de apostel Johannes naast de wenende Maria wordt uitgebeeld, heeft hij rode ogen. Een ander voorbeeld is de lezende Maria Magdalena op een werk uit de National Gallery in Londen. Al lezend lijkt ze in uiterste concentratie verzonken'. Van de honderd geselecteerde expositiestukken kunnen een vijftien werken aan Van der Weyden zelf worden toegeschreven. De zeven sacramenten uit het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen werd voor deze gelegenheid grondig gerestaureerd.

Het *Edelheeretripietiek* – genoemd naar de opdrachtgever en geschilderd door een

onbekende meester – is de oudste kopie van zijn beroemde *Kruisafneming*, die zich in het Madrileense Prado bevindt. Omdat het oorspronkelijke werk niet kon worden ontleend, brengt **Walter Verdin** de personages tot leven in een video-installatie. Het werk werd indertijd door de Leuvense kruisboogschuttersgilde besteld voor het altaar in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw van Ginderbuiten. Toen Maria van Hongarije de Nederlanden verliet, nam zij het mee naar Spanje. Zo belandde het retabel in de koninklijke verzameling. De *Kruisafneming* ontstond kort nadat Rogier Van der Weyden het atelier van Robert Campin in Doornik had verlaten. Zijn stijl is echter veel naturalistischer en spiritueler dan die van zijn leermeester, die al eerder dit passie-thema had behandeld in een altaarstuk voor de Brugse Sint-Jacobskerk. ■ LUDO DOSOGNE

VAN 20 SEP TOT 6 DEC

Rogier Van der Weyden

VAN 20 SEP TOT 17 JAN

Retrospectieve Jan Vercruyse

Leuven, Leopold Vanderkelenstraat 28,
016 22 69 06, (maandag gesloten),
www.mleuven.be

In het kader van de tentoonstelling en het Festival van Vlaanderen concertteert The Clerks' Group op vrijdag 25 september om 20.15 in de Abdijkerk van Grimbergen met een polyfonische ode aan de Bourgondische en Nederlandse school. Er worden composities gebracht van Dufay, Binchois en Ockeghem.

id vervaagt

ateliers en de galerieën die hen vertegenwoordigen telkens twee werken geselecteerd.

'In feite is elke penseeltrek al een vervaging', betoogt de curator. 'Door zijn vormelijke manipulaties herdefinieert en reconstrueert de kunstenaar de werkelijkheid. De onscherpe beelden maken meerdere interpretaties mogelijk. Vaak dringen we door tot de diepere lagen van de realiteit. Ook het materiaal wordt niet zelden in de verf gezet. Op een listige manier trachten de schilderkunst en de fotografie zichzelf te overtreffen. Een tweedimensionaal doek kan toch beweging oproepen. Via fading demystifiëren de kunstenaars de tekensystemen van onze Westerse cultuur.'

Dankzij een vernuftige scenografie worden alle landschappen, portretten, stilleven en digitale beelden even goed uitgelicht. Creaties van minder bekende kunstenaars hangen tussen gerenommeerde namen. Wie het trapje naar de lege bovengalerij neemt, kan

in vogelperspectief de opgehangen werken met elkaar vergelijken.

Een ijsbokaal vervangt het hoofd van de *Figuur in de sneeuw* van **Hugo Heyrman**. Van de stoel, die Charif Benhelima schilderde, resten nog enkel de vage contouren. De ballerina's van **Karel Wouters** lichten in een blauw schijnsel hun tutu's op zonder dat we de diepere betekenis kunnen doorgronden. **Pieter Vermeersch** exploreert de heldere en vage tinten van datzelfde blauw.

De brutaal versneden vleesbrokken, die **Cindy Wright** op haar Baconcube tevoorschijn tovert, zien er allesbehalve appetijtelijk uit. Toch kunnen we er niet van proeven. Dat een vluchtig beeld van de werkelijkheid vaak nog weerzinwekkender is dan de werkelijkheid zelf is te danken aan de inventiviteit van de kunstenaar, die inspeelt op het voorstellingsvermogen van de kijker. **Michaël Borremans** bedacht voor zijn personage een

ziekmakend masker. Zijn andere figuur bestaat zijn neus, alsof hij wil voelen of die wel echt is. De parkbezoekers, die **Johan Clarysse** als gestileerde figuren uitbeeldt, ontlokken bij hem de vraag *Does reality equal appearance?* Dat zijn Heidegger portret op Hitler lijkt, is te wijten aan de negatieve geruchtenstroom rond deze filosoof. **Ronny Delrue** wiste het gezicht uit van zijn ingekaderd personage. **Gery De Smet** geeft een ongewone kijk op het circuit van Francorchamps. Bij **Eddy De Vos** schemeren de naden van het doek door en moet de kijker zelf de zin *God is ...* vervolledigen. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 13 SEP

VAN 11.30 TOT 17.00 (BEHALVE MAANDAG)

Fading

Brussel, Museum van Elsene,
Jean Van Volsemstraat 71, 02 515 64 22,
www.fading.museumvanelsene.be

Cintia Rodriguez

Gerennommerde en beloftevolle jazzcats

MU
ZIEK

Niet minder dan 48 groepen uit 16 landen schreven zich dit jaar in voor het internationale concours van Jazz Hoeilaart. Daaruit werden er vijf geselecteerd, die zich tijdens de finale meten met de winnaar van het Getxo Jazz Contest uit Spanje. Elke avond wordt het publiek ook vergast op enkele vaste waarden. **Jack Van Poll** bijt met drie collega-pianisten op donderdag 24 september de spits af. Klaviervirtuozen **Ewout Pierreux** en **Bart Van Caenegem**, die met hem het podium delen, zijn gewaarschuwd. Op vrijdag verlegt het **Hijaz Kwintet** de muzikale grenzen. Ud-speler **Moufadhel Adoum** en de Grieks-Belgische pianist **Niko Deman** dompelen GC de Bosuil na het aantreden van de derde en de vierde finalist in een exotisch mediterrane sfeertje. Met haar vlamme stem warmt **Cintia Rodriguez** de laatste finaliedag op. Zij maakte al furore bij Lou Bega

op de culthit *Mambo Number 5*. Zwoel en op-hitsend zijn ook de songs die ze registreerde op haar kersverse cd *Arco Iris*.

Jazzliefhebbers van alle leeftijden en van alle genres kunnen tussen 11 oktober en 20 december deelnemen aan de jazzacademie, die op zondagnamiddag in GC de Bosuil wordt georganiseerd. De twee reeksen van tien lessen zijn zowel toegankelijk voor professionals als voor amateurs. Tijdens deze sessies wordt een uur samengespeeld; een half uur is gereserveerd voor een individuele les. De bedoeling tijdens deze muzikale ontdekkingstochten is de instrumenten zo goed mogelijk onder de knie te krijgen. ■ LD

24, 25 EN 26 SEP • 20.00

Jazz Hoeilaart

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 3179

Info Jazzacademie Muziekmozaïek, 02 532 38 90

Aanstekelijke zigeunerklanken

MU
ZIEK

Het **Kocani Orkestar** is een rondtrekkende zigeunerfanfare, die niet alleen trouwfeesten, maar ook internationale festivals opluistert. Hun doortocht op het Sfinksfestival in Boechout ligt nog vers in het geheugen. Met klarinet, trompet, saxofoon en accordeon wagen deze onderlegde muzikanten zich zelfs af en toe aan funk, salsa en rumba. Toch zijn het vooral hun Oosters georiënteerde Balkanwijsjes die het opgejutte publiek het meest bekoren. Niemand van dit illustere Macedonische ensemble heeft ooit notenleer gestudeerd. Er wordt intuïtief op het gehoor gespeeld. Hoe aanstekelijk en hartstochtelijk de muziek klinkt, was al te zien en te horen in de legendarische film *Time of the Gypsies* van Emir Kusturica. Voor hun huidige tournee putten ze uit het repertoire van hun jongste album *The Ravished Bride*, het fel gesmaakte vervolg op *Alone at my wedding*. Toekomstige bruidjes kunnen er wel bij varen. ■ LD

ZA • 26 SEP • 20.30

Kocani Orkestar

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

© CARLOS MUNOZ YAGUE

En nadat er ongeveer dertig man voor die spiegel heeft gestaan, verschijnt plots vanzelf de beeltenis van de peperkoekendief: Louis, de spekslager.

Stripalbum vol volksverhalen

Brussel viert het jaar van de strip en het zou zonde zijn daar niet van te profiteren. In het Brusselse stadhuis loopt nog tot 27 september een tentoonstelling over de zogenaamde *Blauwe reeks* van Suske en Wiske. In de Zandstraat is zopas het Neromuseum geopend. En het stripmuseum daar recht tegenover biedt een overzicht van Belgische striphelden, van Kuifje tot de Smurven. Momenteel loopt er ook een kleine tentoonstelling met de originele tekenplaten van een bijzonder stripalbum dat werd uitgegeven op initiatief van de Erfgoedcel Brussel en de Vlaamse Onafhankelijke Strippgilde.

Voor *Brussel in beeldekes*. *Manneken Pis* en andere sjarels hebben 29 bekende en minder bekende tekenaars en scenaristen zoals Marc Verhaegen (ex-Suske en Wiske), Hec Leemans (FC De Kampioenen), Merho (Kiekeboe) en Jan Bosschaert (Urbanus) vijftien oude legenden en volksverhalen uit het Brusselse verstript. *Manneken Pis* maakt natuurlijk zijn opwachting, maar de lezer verneemt ook meer over Lenneke Mare, Kludde met zijn keet of de Hond Moustache. Telkens in een verhaaltje van drie of vier bladzijden, in uiteenlopende stijlen getekend. De strip is uiteraard ook te koop, onder meer in boekhandels De Kelle in Overijse en Philbo in Vilvoorde. ■ MB

TOT 27 SEP
DINSDAG TOT ZONDAG
VAN 10.00 TOT 18.00

Brussel in beeldekes

Brussel, Belgisch Centrum van het Beeldverhaal, Zandstraat 20, 02 219 19 80, www.stripmuseum.be, www.erfgoedcelbrussel.be

Design in alle vormen en maten

EX
PO

In navolging van Parijs, Londen, Milaan en Amsterdam laat ook Brussel zich een maand lang meeslepen op het ritme van design. Tentoonstellingen, conferenties, atelierbezoeken en stadswandelingen belichten onvermoede aspecten van deze ondergewaardeerde expressievorm. Zes Finse designers en **Ann Veronica Janssens** palmen het Centrum voor Hedendaagse Kunst Wiels in. Op de Grote Zavel tonen jonge Poolse designers hoe zij met eenvoudige en vaak gerecupereerde materialen toch uitzonderlijke resultaten bereiken. De Koninklijke Academie voor Schone Kunsten pakt uit met een drievoudige expositie. Er wordt ruime aandacht besteed aan textieldesign, binnen-

huisarchitectuur en diverse vormen van visuele communicatie. Design Vlaanderen nodigt voor *Visual Voltage* Zweedse designers uit, die op een ecologisch verantwoorde manier omspringen met energie. In Hotel Van de Velde in Ter Kameren stellen studenten uit het Zwitserse Lausanne hun projecten voor industriële vormgeving voor. Het Architectuurmuseum De Loge exposeert de ontwerpen van de kandidaten voor de Dynamo Belgian Young Design Award. ■ LD

VAN 10 SEP TOT 2 OKT Design in Brussel

Brussel, op meer dan vijftig locaties, www.designseptember.be

Nu Kwartslag, het samenwerkingsverband tussen vier Brusselse centra en vier centra uit de Rand tijdelijk ter ziele is gegaan, slaan CC Strombeek en Westrand Dilbeek de handen in elkaar. Met *Randstad CultuurComplot* bieden ze samen hedendaagse theater- en dansvoorstellingen aan.

Dial History voor gevaar

FI
LM

De beschermde loodsen van het vliegveld in Grimbergen zijn een uitgelezen locatie voor de Belgische première van *Dial History* van **Johan Grimonprez**. Dat de prent op 11 september (9/11) wordt vertoond, heeft natuurlijk alles te maken met de terroristische aanslag op de New Yorkse Twin Towers acht jaar geleden. Via een collage van nieuwsflitsen, muziekclips en reclamespots wordt de onrustbarende kant van de luchtvaart uitvergroot. De schokkende beelden illustreren de sensatiezucht van de media. Op Documenta X in Kassel lokten ze alvast heftige reacties uit. De film opent het seizoen en trekt ook het najaarsproject *Double Take Plus* op gang, dat de grenzen tussen documentaire, film, wetenschap, kunst en publiciteit sloop. In zijn nieuwste productie duwt Grimonprez Hitchcock in de rol van een krankzinnige geschiedenisprofessor die terugblijkt op de periode van de Koude Oorlog. De videomaker legt de wortels van de catastrofecultuur bloot, die wordt gevoed door een wereldwijde angstpsychose. ■ LD

VR · 11 SEP · 21.30

Dial History

Grimbergen, vliegloods, 02 263 03 43

VANAF 16 OKT

Double Take Plus

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Wat is echt?

DA
NS

Hypnotiserende televisiebeelden en schreeuwelijke reclames oriënteren onze kijk op de werkelijkheid. Wie dagelijks overrompeld wordt door de media vernauwt doorgaans zijn waarnemingsvermogen. Door de opdringerige beeldenvloed vergeten we bijna wat echt en authentiek is. Haast alles lijkt geënceneerd. Dat die schijnwereld onze persoonlijkheid ontwricht, suggereren choreograaf **Michel Lazic** en conceptontwikkelaar **Hans Op de Beeck** in *Staging Reality*. De dansers vertoeven in de grijze zone tussen fictie en realiteit. De bezwerende muziek van

Steve Reich en Charles Mingus biedt hen alleen maar vluchtige ankerpunten. Hoewel Op de Beeck vertrekt van denkbeeldige locaties komen ze de toeschouwer bekend voor. De aha-erlebnis is echter van korte duur. Door de lichaamstaal van de dansers in deze strakke omgeving wordt ons waarnemingsvermogen immers voortdurend op de proef gesteld. ■ LD

DO · 30 SEP · 20.30

Staging Reality

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

Atomium prikkelt verbeelding

EX
PO

Naar aanleiding van de 50e verjaardag van Expo 58 bestelde de alternatieve Brusselse uitgeverij Champaka bij een aantal Belgische en Franse striptekenaars van de klare lijn een originele prent waarin het Atomium centraal staat. Ze vertegenwoordigen de *atoomstijl*, die in het begin van de jaren tachtig opgang maakte en een postmoderne variant was van de trant waarin Hergé, Franquin en de School van Marcinelle al eerder tekenden.

Bij **Yves Chaland** staat de complexe structuur centraal. Voor zijn *Hommage aan André Waterkeyn* refereert **Jean-Claude Floch** aan de keuring van de maquette door de vroegere financiers. **Jacques de Loustal** laat het Atomium opdoemen achter het Congolees paviljoen. Door de contrastwerking bereikt hij hetzelfde effect als met een buitenaards tuig in een science-fiction film. Voor **Philippe Berthet** zijn het vooral de rondingen die hem bekoren. Hij tekende een jongedame, die van op haar donkerrode Vespa naar het verlichte monument tuurt dat wordt weerspiegeld in de waterplassen. Ook **Joost Swarte** en **Ever Meulen** maken op grappige wijze gebruik van de vormtaal van de fifties. ■ LD

TOT EN MET 20 SEP

Op zoek naar de Atoomstijl

Brussel, Atomium, www.atomium.be

© MARISCAL

PODIUM

THEATER

DO 17 EN VR 18 SEP · 18.00

AC Ransart

Bad van Marie
Sint-Martens-Bodegem,
Solleveld (op locatie),
02 466 20 30 of 02 263 03 43

VR · 25 SEP · 20.30

Een gelukkige verjaardag De Koe

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

KIDS

ZA · 19 SEP · 15.00 EN 19.00

ZO · 20 SEP · 11.00 EN 15.00

De legende van Woesterdam Studio Orka/ Kopergietersy

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO · 27 SEP · 15.00

Zoon

Raf Walschaerts
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 27 SEP · 15.00

Radio Winokio Tournee

Kapitein Winokio
Aalsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

HUMOR

ZA · 26 SEP · 20.30

Comedy Night

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 30 SEP · 20.30

Zot van liefde

ManManMan
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

DANS

WO · 30 SEP · 20.30

Staging Reality

Michael Lazic & Hans Op De Beeck
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

LITERATUUR

VR · 4 SEP · 20.30

Duvelsverzen 2009

Asse, Oud Gasthuis,
Gemeenteplein,
www.asse.be

MU ZIEK

VR · 11 SEP · 20.00

Muze Motown seizoensopening

Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 12 SEP

We(i)rock

Wommel,
www.weirock.be
MET STEUN VAN DE VLAAMSE
OVERHEID

WO · 16 SEP · 20.00

Free Souffriau: een beetje Annders

Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 19 SEP · 20.00

Myrddin De Caüter

Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 20 SEP · 14.30

Nerorock

Hoeilaart,
Jan van Ruusbroecpark,
www.nerorock.be
MET STEUN VAN DE VLAAMSE
OVERHEID

MA · 21 SEP · 15.00

Free Souffriau: een beetje Annders

Hoeilaart, sporthal,
02 657 05 04

WO · 23 SEP · 20.30

Bord du Nord

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 24 SEP · 20.00

It's a G.A.S.

Jeroen D'hoë en Paul Michiels
Wommel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 25 SEP · 20.30

Urban Trad

Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 25 SEP · 20.00

Dimitri Van Toren, Sabien Tiels en Bart Herman

Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 26 SEP · 20.30

Kocani Orkestar

Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 26 SEP · 20.30

Jo Lemaire

Overijse, Den Blank,
02 687 59 59

ZO · 27 SEP · 20.30

Liesbeth List

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

JAZZ

24, 25 EN 26 SEP · 20.00

Jazz Hoeilaart

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

DO · 24 SEP · 20.15

Jeroen Van Herzeele Quartet

Aalsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

KLASSIEK

TOT 11 SEP

KlaraFestival

Brussel, 070 21 02 17,
www.klarafestival.be

ZO · 13 SEP · 19.00

Soetkin Baptist en Peter Jeurissen

Tervuren, GC Papeblok,
02 769 20 16

DO · 17 SEP · 20.00

I Solisti del Vento

Festival van Vlaanderen
Wommel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO · 20 SEP · 20.00

Prometheus Ensemble

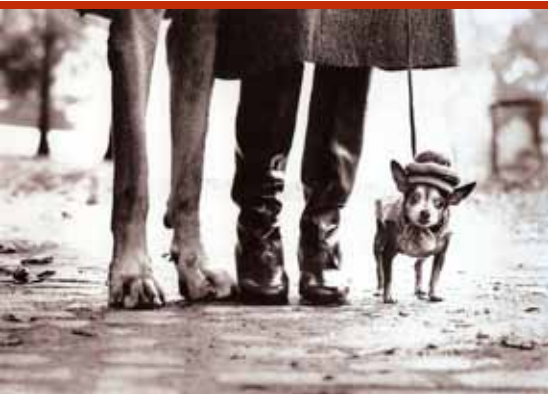
Festival van Vlaanderen
Meise, GC de Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 25 SEP · 20.30

The Clerks o.l.v. Edward Wickham

Festival van Vlaanderen
Grimbergen, Abdijkerk,
02 263 03 43

Een gelukkige verjaardag De Koe (25/9)

Free Souffriau (16/9 en 21/9)

Jeroen Van Herzeele (24/9)

FILM

ZO · 6 SEP · 20.00
Linha de Passe

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DO · 10 SEP · 14.30
Peru, het land van de Inca's

Tervuren, GC Papeblok,
02 769 20 16

VR · 11 SEP · 21.30
Dial History

Grimbergen, vliegloods,
02 263 03 43

ZO · 13 SEP · 20.00
Ice Age 3

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 15 SEP · 15.00 EN 20.30
Soeur Sourire

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 16 SEP · 20.30
Looking for Eric

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 20 SEP · 20.00
Looking for Eric

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 22 SEP · 20.30
Los Abrazos Rotos

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 24 SEP · 20.30

Mammoth

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 27 SEP · 20.00

Public Enemies

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA · 28 SEP · 20.30

The Birds

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

EXPO

VAN 10 SEP TOT 2 OKT

Design in Brussel

Brussel,
op meer dan vijftig locaties,
www.designseptember.be

VAN 11 TOT 20 SEP

Emozioni

Fotokunsttentoonstelling
door Enrico Cano
Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma,
02 371 22 62

VAN 11 SEPT.E.M. 15 NOV

**Droomburchten
en luchtkastelen**

Gaasbeek,
Kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30,
www.kasteelvangaasbeek.be

VAN 15 SEP TOT 14 FEB

Europalia China

Brussel, Ravensteingalerij,
02 504 91 20,
www.europalia.eu

VAN 17 SEP T.E.M. 30 SEP

**Wemmelse illustratoren
in de kijker: Tom Schamp
en Quentin Greban**

Wemmel,
GC de Zandloper en op locatie,
02 460 73 24

TOT 13 SEP

Sophie Calle

Brussel, PSK, 02 507 82 00,
www.bozar.be

TOT 13 SEP

Fading

Brussel, Museum van Elsene,
02 515 64 22

T.E.M. 20 SEP

Atomium 58: 14 visies

Brussel, Atomium,
www.atomium.be

TOT 26 SEP

Metro Art Memory

Brussel, 02 515 20 52,
www.mivb.be

TOT 27 SEP

Jan Cobbaert 100

Tervuren, Hof van Melijn,
02 769 20 13
MET STEUN VAN DE VLAAMSE
OVERHEID

TOT 27 SEP

Brussel in beeldekes

Brussel,
Belgisch Centrum van
het Beeldverhaal,
Zandstraat 20,
02 219 19 80
www.stripmuseum.be

T.E.M. 30 SEP

**De smid. Baas van ijzer
en vuur**

Grimbergen, Museum voor de Oudere
Technieken,
www.mot.be

VAN 30 SEP T.E.M. 5 OKT

**Videowerk van
Hans Op de Beeck**

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

T.E.M. 18 OKT

Graines de mémoire

Meise, Nationale Plantentuin
van België, 02 260 09 20

T.E.M. 26 OKT

**Ogen, blikken & Voices,
a silent dialogue**

Dworp, Vormingscentrum
Destelheide, 02 380 39 15

T.E.M. 31 DEC

**De groene kant van Darwin
Darwinjaar in de Nationale
Plantentuin in Meise**

Meise, Nationale Plantentuin van
België, 02 260 09 20

T.E.M. 3 JAN

**Persona. Rituele maskers en
hedendaagse kunst**

Tervuren, Koninklijk Museum voor
Midden-Afrika, 02 769 52 11

TOT 31 DEC

**Keizerin Charlotte,
een tiental jaren inwoner
van Tervuren**

Tervuren, Hof van Melijn,
02 769 20 13

VORMING

DI · 1 SEP

**Start seizoen creatieve
kunstambachten**

Grimbergen, vzw Athena Brabant,
02 460 44 92

Public Enemies (27/9)

Wemmelse illustratoren in de kijker (17/9 t.e.m. 30/9)

Droomburchten en luchtkastelen (11/9 t.e.m. 15/11)

VAN 4 SEPT TOT 9 OKT · 21.00

Tapas & fingerfoods uit de gehele wereld

Merchtem,
Opleidingscentrum Sint-Donatus,
052 37 07 30

MA · 7 SEP · 20.00

Opendeur dansavond

Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

MA · 7 SEP

Start Yoga Ananda

Zellik,
02 466 15 67
of 02 460 00 90

DI · 8 SEP · 20.00

Kennismakingsles alle dansstijlen

Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 11 SEP · 20.30

Opendeuravond Ballroom & Latin

Beersel, Feestzaal,
02 380 70 50

ZA · 12 SEP · 13.30

Op stap met de bioloog

Hoeilaart, Inverde,
02 657 93 64

17, 18 EN 19 SEP

Verborgene pracht. Kastelen in Vlaanderen

Gaasbeek,
Kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30,
www.kasteelvangaasbeek.be

VR · 18 SEP · 19.30

Vleermuizenavond

Grimbergen,
Charleroyhoeve,
02 269 19 00

ZA · 19 SEP · 20.00

Kalligrafie

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

VANAF 23 SEP · 19.00

Bridge voor beginners

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO · 27 SEP · 14.30

Filocafé

Vilvoorde, Bo Bar,
02 454 54 01

OP STAP

ZO · 13 SEP · 10.00

Multiculturele wandeling

Vilvoorde, Stationsplein,
02 515 04 81

ZO · 13 SEP · 14.00

Natuurwandeling: verhalen uit het grote bos

Hoeilaart, Bosmuseum,
02 657 93 64

DI · 22 SEP · 11.00

Wandelen met Eksterroog

Sint-Martens-Bodegem,
dorpsplein,
0475 33 43 00

ZO · 20 SEP · 14.00

Pompoenenwandeling

Duisburg, kerk Duisburg,
02 769 20 81

ZO · 27 SEP · 14.00

Druivenwandeling

Duisburg, kerk Duisburg,
02 769 20 81

VA RIA

ZO · 6 SEP

De Gordel

VR · 11 SEP · 19.00

Openingsfeest

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ZO · 13 SEP

Open Monumentendag Vlaanderen

18, 19 EN 20 SEP

Tonzentfeesten

Sterrebeek, jeugdclub Tonzent,
0472 45 62 55

19 EN 20 SEP

Open Monumentendag Brussel

VAN 23 TOT 27 SEP

Gastgezinnen

Eind september ontvangt Jazz Hoeilaart jong internationaal talent. De organisatie is op zoek naar gastgezinnen om de jonge muzikanten een onderdak te geven. In ruil voor je gastvrijheid, krijg je een duoticket voor drie dagen Jazz Hoeilaart.
info@debosuil.be, 02 657 31 79

25 EN 26 SEP

Mekitburn

Vilvoorde, Domein De Drie Fontijnen,
www.mekitburn.be

26 EN 27 SEP · 11.00

Septemberfeesten

Peutie, dorpskern,
02 255 45 55

Het aanbod op UiT in de Rand

Via www.uitinderand.be vind je met een paar muisklikken informatie over culturele en andere activiteiten in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand (Asse, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Grimbergen, Hoeilaart, Kraainem, Linkebeek, Machelen, Meise, Merchtem, Overijse, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel, Zembeek-Oppem en Zaventem). Je vindt er informatie over film, theater, dans, muziek, tentoonstellingen, cursussen, workshops, sport, lezingen, markten en wandelingen. Je kunt gericht zoeken op rubriek, locatie, datum of zoekterm.

Abonnementsformules

Versillende centra in de Vlaamse Rand hebben gezamenlijke en aantrekkelijke abonnementsformules uitgedokterd waarmee je aan een voordelige prijs tickets voor de voorstellingen kunt aanschaffen. Het loont zeker de moeite om nu al een aantal voorstellingen vast te leggen.

Druivenwandeling (27/9)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de UiTdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 1 tot en met 30 oktober bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 27 augustus a.s. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant - UiT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de UiTdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

**Geef zelf je activiteit in!
UiTdatabank.be**

‘Ik heb muziek nodig’

Sam Vloemans van Bord du Nord

In de jazzgroep Bord du Nord spelen muzikanten die je al aan het werk kon zien bij Arno, Gabriel Rios, Spinvis, El Tattoo del Tigre of het Brussels Jazz Orchestra. Een hele klus om al die druk bezette mensen samen op een podium te krijgen. Maar de combinatie geeft zoveel vonken - zowel op het podium als in de zaal - dat ze hun agenda's toch vaak op elkaar proberen af te stemmen.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Op 23 september staat Bord du Nord op de planken van het CC Strombeek. ‘We brengen een toffe mix van stijlen’, vertelt Sam Vloemans, trompettist en oprichter van de groep. ‘Jazz met invloeden uit onder meer chanson, klezmer, klassieke muziek en tango.’ Het idee voor de groep is tien jaar geleden ontstaan in Parijs, op een zolderkamer met uitzicht op de Sacré-Coeur. Daaraan kun je de romantische en melancholische sfeer van de muziek toeschrijven.

Sam Vloemans: ‘In de jaren nadien nam dat eerste idee stilaan vastere vorm aan, maar het is pas echt concreet geworden toen we met enkele van de huidige muzikanten na een optreden aan de toog hingen. We vonden dat we samen iets op poten moesten zetten. Enkele weken later hielden we een verkennende repetitie en zo ging de bal aan het rollen.’ De groep krijgt vaak te horen dat de muziek erg filmisch klinkt. ‘Toen ik voor het eerst iets uit ons repertoire liet horen aan Pieter Embrechts, een goede vriend van me,

vroeg hij onmiddellijk wanneer de bijhorende film zou verschijnen’, lacht Sam Vloemans.

Sinds vier noten

Toen hij amper vier was, kreeg Sam Vloemans de smaak van de muziek te pakken. ‘Ik drumde op koekendozen en omgekeerde waspoedertrommels tot ik van de sint eindelijk een echte trom kreeg. Op die leeftijd wist ik al dat ik graag muzikant wou worden.’ Wat later ontdekte hij de trompet, die hem later naar de jazzopleiding in het conservatorium zou brengen, maar percussie is er nooit helemaal uitgegaan. De dozen en blikken maakten plaats voor professioneler materiaal. ‘Op vlak van percussie ben ik een echte autodidact.’ Muziek schrijven doet Sam Vloemans al sinds het moment dat hij vier noten kende. ‘Op mijn negende schreef ik de eerste partij van een stuk voor de brassband waar ik toen bij speelde. Het was een blad lang en ik bewaar er nog altijd een kopie van. Ik heb het stuk nooit volledig uitgewerkt, maar het zit nog in mijn hoofd en ik weet zeker dat het er ooit van zal komen.’

Deel van het leven

‘Als je muziek uit mijn leven zou wegnemen, weet ik niet hoe lang ik er nog zou zijn’, zegt Sam Vloemans. Een straf statement dat aangeeft hoeveel waarde hij aan zijn muziek hecht. ‘Ik bedoel wel muziek in om het even welke vorm’, voegt hij eraan toe. ‘Stel dat ik op een dag om de een of andere reden niet meer zou kunnen spelen, dan zou ik nog kunnen schrijven of produceren. Ik heb muziek heel hard nodig, maar het is niet het enige wat telt. Muziek is een deel van mijn leven, zoals ook een partner of een gezin er een deel van zijn. Muziek vraagt enorm veel energie en je moet er bijvoorbeeld al eens een familiefeest voor overslaan. Op dat vlak valt er weinig toe te geven, maar ik denk dat ik de juiste balans ondertussen wel aan het vinden ben.’

Bord du Nord is allesbehalve het enige project waar Sam Vloemans momenteel mee bezig is. Zijn tweede groep heet MuStique en brengt ontvlabare jazz met invloeden uit funk en latin. Ook maakt hij theaterproducties voor kleuters bij het Antwerpse HET-PALEIS. ‘In een stad als Antwerpen spreekt vijftig procent van de kleuters thuis een andere taal. Voor hen is muziek een universele taal’, legt hij uit. Voorts speelt Sam (of heeft hij gespeeld) bij groepen en muzikanten zoals Gabriel Rios, Pieter Embrechts, Dez Mona en Houtekiet en De Leeuw. Bord du Nord zal in het CC Strombeek als kwintet optreden. ‘In de toekomst zou ik er graag strijkers bij betrekken. Schrijven voor strijkers is een bijzondere uitdaging die me erg aantrekt’, besluit hij.

Op 23 september staat Sam Vloemans met Bord du Nord in het CC Strombeek.
Info: www.samvloemans.be,
www.myspace.com/bordduNord

Eddy Merckx Cycles ondergaat metamorfose 'Op zoek naar de gestroomlijnde fiets'

'Eddy Merckx Cycles wordt een heel nieuw bedrijf', zegt Pieter Vansynghel. De kersverse directeur brandt van ambitie sinds de groep Sobradis vorig jaar het voormalige familiebedrijf in handen kreeg.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

De vernieuwing is volop voelbaar. Deze maand pakt het bedrijf uit met een nieuw logo en een nieuw gamma gestroomlijnde fietsen. Volgend jaar verhuist de zaak van de familiehoeve in Meise naar een modern pand aan de Brusselse ring. Een modern pand moet de kans bieden om te groeien.

'Een bedrijf met een naam als Eddy Merckx is een *sleeping beauty*. Het biedt een enorm potentieel', vindt de nieuwe directeur Pieter Vansynghel. Sobradis is de holding rond de familie van Joris Brantegem, de ondernemer

achter Brantano. Het fietsenbedrijf stelde dit jaar al twee nieuwe modellen voor die elke wielertoerist doen watertanden: de EMX-3 en EMX-5. Carbon, Italiaans design, topkwaliteit. 'We moeten een generatie overtuigen die Merckx nooit heeft zien fietsen. Dat doe je in de eerste plaats met een overtuigend product. De twee modellen zijn het begin van een heel nieuw gamma. Eigenlijk van een heel nieuw bedrijf.'

Naar het buitenland

'Tot nu toe pasten we de regel toe dat de helft van de fietsen in eigen land werden verkocht en de andere helft in het buitenland. Wij willen daar tien procent eigen land en negentig procent buitenland van maken zonder dat het reële aandeel in eigen land daalt. We focussen ons op de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Japan.'

In eigen land daalt het aantal verkooppunten van 250 naar 50. Een bewuste strategie, zo blijkt. 'We willen dat wielervliefhebbers die voor een fiets van Eddy Merckx kiezen de service krijgen die ze verdienen. Ze kiezen

voor kwaliteit, ze krijgen dan ook kwaliteit. Dan kun je niet zomaar iedereen onze fietsen laten verkopen. Onze verkopers zijn ambassadeurs van ons product. Ze hebben een eigen stock zodat klanten geen weken moeten wachten als ze een nieuwe fiets bestellen. *Boys will be boys*, ze willen hun nieuwe speelgoed zo snel mogelijk uitproberen.'

Een Eddy Merckx fiets is duur. De twee nieuwe modellen betaal je rond de drie- en zesduizend euro. Niet meteen een som die je zomaar uitgeeft. Is wielrennen een sport van de rijke klasse geworden? 'De *golfcommunity* is een *fietscommunity* geworden. Het zijn de motorrijders en de golfspelers van vroeger die nu op zondag gaan fietsen. De economische crisis? Niet iedereen is er even gevoelig aan. Onze klanten wachten wel om een huis of om een nieuwe wagen te kopen, maar niet om een nieuwe fiets te kopen. Met een fiets van Eddy Merckx onderscheid je je voor relatief weinig geld van de rest. Daarvoor heb je niet langer een dure wagen nodig.'

Meer dan een kilo

Eddy Merckx Cycles bestaat sinds 1980. Wielervegende Eddy Merckx wierp zich na zijn actieve sportcarrière op het maken van fietsen. Hij stampete een fabriekje uit de grond in de familiehoeve in Meise. Eddy is niet verdwenen uit de zaak. Hij is geen directeur meer, maar raadgever. 'Zijn kennis is van heel grote waarde. We vergaderen nog elke week en hij zet ons steeds met de voeten op de grond. Ik denk vanuit marketingoogpunt, hij bekijkt het praktisch. Zo hamert hij er bijvoorbeeld op dat een fiets niet minder dan een kilo mag wegen. Het kan, maar dan dreig je in een bocht tijdens een stevige afdaling de controle over de fiets te verliezen, weet Eddy. Aan zulke dingen denk ik niet, hij wel. Dat maakt ons sterker.'

EN Looking for a streamlined bicycle

Founded by the legendary Belgian racer, Eddy Merckx Cycles is undergoing what can only be called a metamorphosis. 'A company with a name such as Eddy Merckx is like a *sleeping beauty* in that it has such a huge potential', says the brand-new director Pieter Vansynghel. Things have been hotting up ever since last year when the former family business was taken over by the Sobradis group. This month the company is unveiling a new logo and a new range of streamlined cycles, while next year the business will be relocated from the family farm house in Meise to modern premises on the Brussels ring road. Rather than dropping out of the business, Eddy Merckx will be acting as an adviser, thus relinquishing his role as director.

Op een plaats waar je het niet meteen verwacht – aan de drukke Luchthavenlaan – kun je veel verschillende vogels en planten bekijken. Van het wandelen zal je ditmaal niet moe worden, want het is deze maand meer observeren dan stappen in onze rubriek *opstap*. Neem je verrekijker mee en laat je ogen spreken.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Stormachtige na

Op de grens van Vilvoorde en Machelen liggen twee grote betonnen putten die op het eerste zicht weinig of niets met natuur te maken hebben. Als je vanuit Vilvoorde richting Melsbroek rijdt, ligt er zo'n bak aan beide zijden van de Luchthavenlaan. Ter hoogte van de rotonde met De Vuist, het kunstwerk dat Rik Poot maakte naar aanleiding van het Renaultdrama, kun je het terrein gemakkelijk bereiken. De put ten zuiden van de Luchthavenlaan (richting Makro) is de interessantste als het op natuurwaarde aankomt. Als je er in een lus omheen loopt, ben je in principe snel rond, maar als je je ogen onderweg de kost geeft, valt er heel wat te beleven.

Verloren natuur

Blijkbaar rijdt iedereen er achteloos aan voorbij, maar die bakken spelen wel degelijk een rol in onze waterhuishouding. Ze doen dienst als *hevel* of *stormbekken* voor het overtollige water dat bij zwaar regenweer van de Woluwe komt. Het zuidelijke bekken is verbonden met de overloop van de Woluwerivier en staat tegelijk in verbinding met het noordelijke bekken via drie grote buizen

waar je moeilijk naast kunt kijken. Het water kan van daaruit, via gecontroleerde sluisen, geleidelijk worden overgeheveld naar de verbinding met de Zenne die ter hoogte van Vilvoorde en Zemst in een voldoende brede bedding ligt.

Deze enorme infrastructuur is bedoeld om de inwoners en bedrijven van Machelen en Vilvoorde droog te houden als er wateroverlast dreigt. Een effectieve overloop van het Woluwewater gebeurt hooguit enkele keren per jaar. Maar de verbindingsbuizen tussen beide bekkens zitten hoog in de wand waardoor er het hele jaar door water aanwezig is in de put zelf. In het noordelijke bekken is de waterstand meestal een stuk hoger.

Kwik en witgatje

In de zomer zitten onder meer de wilde eend, verschillende ganzensoorten en de meerkoet op het zuidelijke bekken. 's Winters zitten die soorten er ook, maar dan vallen de hoge aantallen wintertaling op. Deze kleine zwemeendoos heeft een opvallende, groene oogstreep. Je herkent ze meteen. Alleen al daarvoor kun je eens afzakken naar dit stormbekken. Je hebt dan ook de

kans om allerlei steltlopers te zien die, afhankelijk van de weersomstandigheden en de ermee gepaard gaande waterstand, in grotere of kleinere aantallen voedsel zoeken in het water. Het is een goede gelegenheid om deze moeilijk te vinden soorten te bestuderen. Je neemt wel best een goed vogelboek of een gids mee. In de lange zomerperiode die loopt van maart-april tot oktober komt de scholekster wel eens tot hier, een mooie steltloper die je snel herkent aan zijn wit-zwart verenkleed, de rode snavel en roze poten. Ook de oeverloper en het witgatje kunnen je dan verschalken, maar daarvoor moet je heel gericht de oeverrand afspeuren of wachten tot ze opvliegen. Het hele jaar door zie je witte kwikken achter kleine insecten hollen. Op het noordelijke bekken zie je dan kok- en zilvermeeuwen dobberen op het water, af en toe vergezeld van de kleine mantelmeeuw.

Muurpeper en tuinfluiter

Maar het gaat hier zeker niet alleen om vogelobservatie. Tussen april en oktober passeren heel wat plantensoorten de revue

Hoogstamfruit in de kijker

Het Regionaal Landschap Groene Corridor is een campagne gestart om hoogstamfruitbomen te promoten.

Vroeger had haast elke boerderij een eigen hoogstamboomgaard. Door de eeuwen heen werden streekassen geselecteerd, soms tot op gehuchtniveau, elk met zijn typische eigenschappen zoals bewaarbaarheid, weerstand tegen ziekten en toepassing (eetfruit, stooffruit, fruit voor taarten, fruitsap, ...). Brabantse Bellefleur, Reinette Grise de Brabant, Jacques Lebel, Dubbele Flip, Jefkespeer, Clapp's Favourite, Belle de Louvain, Vilvoordse Early Rivers Profilic, Sainte Catharina zijn enkele smakelijke voorbeelden van historische rassen uit Brabant.

Neergang

Op het einde van de Tweede Wereldoorlog telde ons land ruim 75.000 ha boomgaarden, waarvan meer dan 73.000 ha hoogstamboomgaard. De provincies Limburg en Luik telden het grootste areaal, maar de provincie Brabant was met 8.500 ha toch ook een belangrijke fruitstreek. Vanaf de jaren vijftig van de vorige eeuw ging het echter snel bergaf met de hoogstamboomgaard. De laagstambomen boden een aantal belangrijke voordelen in de intensieve en steeds grootschaligere fruitteelt. Ze dragen veel sneller vruchten, de productie ligt hoger, ze kunnen gemakkelijker worden verzorgd en het fruit kan makkelijker worden geoogst. Bovendien lenen ze zich zeer goed tot het aanplanten van grote hoeveelheden identieke boompjes met fruit dat allemaal op hetzelfde ogenblik rijp is. De doodsteek van de hoogstamboomgaarden kwam er in het begin van de jaren zeventig toen de Europese Unie

rooipremies invoerde om de overproductie van fruit tegen te gaan. Vooral de hoogstammen werden daarvan het slachtoffer. Het effect was verbijsterend: duizenden bomen werden gerooid. Hele boomgaarden gingen tegen de vlakte. Op een jaar tijd werd het hoogstamareaal in ons land gehalveerd.

Gelukkig komt er stilaan een tegenbeweging op gang. Hoogstamboomgaarden mogen dan economisch gezien niet langer interessant zijn, ze hebben een grote historische, landschappelijke en ecologische waarde. Veel meer dan laagstamboomgaarden hebben hoogstamboomgaarden door hun omvang en ouderdom een belangrijke landschappelijke betekenis. Bloeiende boomgaarden in het voorjaar zijn een feest, in de zomer bepalen ze mee het beeld van het landschap, in de herfst is het een plezier om de vele vruchten te zien hangen en in de winter zorgen de kale bomen voor schilderachtige tafereelen. Veel planten- en diersoorten vinden in een hoogstamboomgaard ook geschikte levensvoorwaarden.

Vandaar dat oude boomgaarden vandaag worden beschermd en dat er subsidies worden toegekend om hoogstammen te planten en boomgaarden te onderhouden of aan te leggen.

TEKST Paul Geerts ■ FOTO RLGC

i **Regionaal Landschap Groene Corridor,**
02 253 43 04, info@rlgc.be, www.rlgc.be.
Het Regionaal Landschap Groene Corridor
omvat de gemeenten Asse, Grimbergen,
Kapelle-op-den-Bos, Londerzeel, Meise,
Merchtem, Opwijk, Steenokkerzeel,
Vilvoorde, Wemmel, Zaventem en Zemst.

tuur

en die trekken uiteraard een grote groep insecten aan. De stormbekkens zijn een bastion van het bezemkruiskruid, een Zuid-Afrikaanse exoot die uitbundig groeit tussen de spleten van de betonnen wanden. Daar staan ook witte honingklaver, verschillende grassoorten, ijzerhard, ettelijke gele composieten, rode klaver, enzovoort. Het mooie vetplantje muurpeper met zijn vele knalgele bloempjes groeit op het beton zelf, dat het aanziet voor de rotsen waar het in oorsprong op voorkomt. Het bewijst dat er kalk in zit, want muurpeper heeft het echt begrepen op dit cementcomponent.

Aan de rand van het bekken ligt nog een brede grasstrook waar je rustig kunt wandelen. De rand ervan is afgeboord met een groot aantal bomen en struiken die werden aangeplant om het geheel wat groener te maken. Daar zitten vele zangvogels, zoals onder andere de tuinfluiters, die af en aan vliegen. Het gebeurt allemaal op slechts enkele hectare. Als je je verrekijker meeneemt, heb je veel kijkplezier. Als je je wat gedeisd houdt en je ergens rustig installeert, krijg je werkelijk boeiende schouwspelen te zien.

Tot 31 augustus kun je deelnemen aan een fotowedstrijd met als thema hoogstamboomgaarden. Op zondag 11 oktober wordt een themadag *Hoogstamfruit in de kijker* georganiseerd in de Charleroyhoeve in Grimbergen. Je kunt oude variëteiten hoogstamfruit (appelen, peren, kersen, pruimen, noten, mispel en kwee) bestellen en ze vanaf december in de eigen gemeente afhalen. Het Regionaal Landschap subsidieert ook 50 % van de prijs van de hoogstamfruitbomen.

Een meer spectaculaire job dan die van Bas Vandenbranden (35) uit Grimbergen zal je niet snel vinden. Als de luchtcameraman niet met een helikopter over de Aziatische steppe scheert in het zog van een reeks racende motorrijders, dan ontdekt hij de kustlijn van Europa vanuit de lucht of glijdt hij mee boven de sportvliegtuigen van de adembenemende Red Bull Air Races.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Kris Mouchaers

Niet

Bas ziet de wereld op een aparte manier. Hij is in ons land een van de weinige experts als het op filmen in de lucht aankomt. Hij doet zijn job bovendien enorm goed. Onlangs won hij een Emmy Award, zowat de Oscar voor de televisie-industrie. 'Toen we in het eerste jaar aan het RITS in Brussel met driehonderd studenten startten, wist ik meteen dat ik mijn opleiding *een draai* moest geven om mij te profileren', vertelt Bas. 'Ik heb het geluk gehad dat ik mijn stage bij Wim Robberechts kon doen. Die heeft zich gespecialiseerd in girogestabiliseerde camera's die de vibraties opvangen zodat je ook vanuit een auto of zelfs een helikopter kan filmen.' Bas kon na zijn studies bij Wim Robberechts aan de slag en kreeg er de techniek volledig onder de knie. Niet elke beginnende cameraman krijgt die kans. Een modern girogestabiliseerd camerasysteem kost al snel 500.000 euro. Een jaar geleden startte Bas zijn eigen bedrijf Sky-Emotions op, samen met zijn Zwitserse partner en helikopterpiloot Jürg Fleischmann.

Emmy Award

Voor de Red Bull Air Races maakt Bas al zes jaar de meest spectaculaire wedstrijdbeelden. Zijn werk leverde hem in april van dit

natuurlijk

Netelige toekomst voor stekelig geval

Iemand die de egel niet kent, komt ongetwijfeld van een andere planeet. Maar om er werkelijk eentje (levend) te zien, moet je toch redelijk wat geluk hebben. In de maanden september en oktober bereiden de oudere egels zich voor op hun winterslaap en gaan de jongen hun eigen weg. Het is dus de periode waarin ze veel op stap zijn en je het meeste kans hebt om ze tegen het lijf te lopen. Het is ook de periode waarin de

meeste verkeersslachtoffers vallen. De specifieke verdedigingstechniek van het diertje zorgt daar voor. Bij gevaar rolt de egel zich op zodat hij een stekelige bal vormt die door mogelijke belagers met rust wordt gelaten. Maar een voorbijrijdende auto houdt daar geen rekening mee, waardoor het dier aan een roemloos einde komt. Het is meteen de belangrijkste doodsoorzaak van deze sympathieke en goedzakkige soort die het de

jongste jaren behoorlijk moeilijk krijgt om de aantallen op peil te houden. Ook het gebruik van verdelgingsmiddelen zoals slakkenkorrels en andere pesticiden zorgen voor uitdunning van de gelederen. De egel eet namelijk veel kleine ongewervelden (kevers, rupsen en slakken) en wanneer die giftige producten in hun lichaam hebben, zorgen ze voor problemen bij de predator die ze opeet. Een andere reden van achteruitgang is ongetwijfeld onze veel te propere tuinen en onze netheidsmanie die geen slordige hoekjes meer overlaten in onze leefomgeving. Een houtmijt of takkenbos, een slordige composthoop, een of ander rommelig hoekje, het zijn allemaal uitverkoren plekjes om de jongen groot te brengen, overdag te slapen of van de winterslaap te genieten. Door gebrek daaraan

zomaar **filmen**

jaar de Sports Emmy Award in de categorie *Outstanding Technical Team Remote*. Een Emmy Award is een prestigieuze televisieprijs in de Verenigde Staten. 'We moesten opboksen tegen de beelden van de Olympische Spelen en eindigden op een ex aequo. Ik had het niet verwacht. We waren het jaar ervoor immers ook genomineerd en toen leek de concurrentie minder sterk. Ik dacht dat ze als excuus ook een Europese productie genomineerd hadden. Niet dus.' De prijs heeft in Europa niet veel weerklank gehad. 'Maar in de Verenigde Staten werden we als helden onthaald. De sponsors boden zich aan.' De opdrachten ook. Trouwe klanten zijn BBC, France 3 of grote bedrijven die aankloppen voor spectaculaire reclamebeelden.

Van de Noordkaap tot Sicilië

'Voor France 3 kreeg ik de opdracht de volledige kustlijn van Europa te filmen, van de Noordkaap tot Zuid-Sicilië. Onvergetelijk. Soms stootten we op plekken die je niet verwacht en heel indrukwekkend zijn. In Zweden zagen we bijvoorbeeld een groot veld vol gekleurde paneeltjes van tien op tien centimeter. Elk paneel in een andere kleur, een fenomenaal beeld vanuit de lucht. Het bleek

achteraf een terrein te zijn waar ze autover-ten testen op hun bestendigheid.'

Een andere spectaculaire opdracht was het filmen van de Trans-Oriental Rally, een race van Sint-Petersburg tot China. 'We vlogen als eerste helikopter en kwamen terecht in gebieden waar de mensen nog nooit een helikopter hadden gezien. Als we ergens in de woestenij in China landden, moest ik snel uit het toestel springen om de toegestroomde mensen tegen te houden, anders zouden ze een slag van de wieken of de staartrotor krijgen. We hadden de toestemming van de Chinese autoriteiten, maar toch was het bij elke halte afwachten of we enkele uren in de

cel zouden belanden of met gejuich zouden worden onthaald.'

Soms denkt Bas er wel eens aan om een wat rustigere job te kiezen. 'Het is zeer veel-eisend. Ik ben tweehonderd dagen per jaar in het buitenland. Niet ideaal als je twee jonge kindjes hebt. Ook fysiek is het zwaar. Het zijn heel lange draaidagen. Tijdens de Trans-Oriental Rally sliepen we hooguit drie tot vier uur per nacht, een maand lang.' Toch staat de volgende opdracht er alweer aan te komen. Bas filmt de X Alps Race, een wedstrijd waarbij de kandidaten van Salzburg naar Monaco moeten geraken met alleen een paraglider als hulpmiddel.

DE **Nicht einfach nur filmen**

Bas Vandenbranden (35) aus Grimbergen sieht die Welt auf eine besondere Weise. Wenn der Luftkammeramann nicht im Sog einer Reihe von dahinjagenden Motorradfahrern im Hubschrauber über die asiatische Steppe streicht, entdeckt er die Küstenlinie von Europa aus der Luft oder gleitet oberhalb der Sportflugzeuge der atemberaubenden Red Bull Air Races dahin. Für seine spektakulären Bilder von diesem Rennen wurde Bas im April dieses Jahres mit einem Emmy Award belohnt, einem prestigereichen Fernsehpreis in den Vereinigten Staaten. Dieser Preis hat in Europa nicht viel Widerhall gefunden. 'Aber in den Vereinigten Staaten wurden wir wie Helden empfangen. Die Sponsoren kamen reihenweise.' Die Aufträge auch. Treue Kunden sind BBC, France 3 oder große Unternehmen, die an spektakulären Werbebildern interessiert sind.

kan de egel niet meer overleven en daalt hun aantal stelselmatig. Nog andere doodsoorzaken waaraan we zelf wat kunnen doen, zijn de te schuine wanden van vijvers en poelen. De egel kan goed zwemmen, maar verdrinkt in vijvers waar hij niet uitraakt. Een schuine loopplank van de vijver naar de oever doet wonderen. Ook met de voeding loopt het wel eens mis. Goedbedoelde initiatieven zoals melk geven, leiden veelal tot de dood omdat de egel geen melk verdraagt, diarree krijgt, uitdroogt en sterft. In een voldoende natuurlijke leefomgeving is bijvoeden absoluut niet nodig. Op plaatsen waar weinig drinkbaar water voor handen is, kan een schotelkje koel water soelaas brengen. Denk eraan dat de egel een schemer- en nachtdier is, zodat je het water best 's avonds vers in de tuin zet en

tegen de ochtend wegneemt. Zo warmt het niet op. Lauw water is immers niet goed voor de spijsvertering. Tegenwoordig kun je in de handel ook nuttige egelhuisjes kopen. Die zijn wel enkel efficiënt als je tuin voldoende voedselaanbod heeft en er dus wat slordig mag bijliggen. En als je geen hond hebt rondlopen. De egel en de hond hebben het niet op elkaar begrepen. Zelfs als de hond enkel overdag buiten loopt wanneer de egel slaapt en 's nachts binnenblijft, zullen egels zich niet in die tuinen vestigen. De hondengeur en het eventuele geblaf overdag zijn te belangrijke obstakels. In feite geldt hetzelfde voor katten, op het geblaf na dan. Hier moet je dus echt kiezen tussen het huisdier of de egel.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

Van gekkenhuizen tot zorgin

Het psychiatrisch ziekenhuis Sint-Alexius in Grimbergen viert zijn honderdjarig bestaan. Tijdens de Open Monumentendag (OMD) van 13 september kun je er een kijkje nemen. De OMD staat dit jaar in het teken van zorg.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

De Broeders Alexianen speelden een vooraanstaande rol in de humanisering en vernieuwing van de psychiatrische hulpverlening', vertelt Godfried Van Beuren, algemeen directeur van Sint-Alexius Grimbergen. 'Tot het midden van de 19e eeuw waren de leefomstandigheden voor mensen met een psychiatrische aandoening schrijnend. Ze werden in *dolhuizen* opgesloten en aan hun lot overgelaten. Uitzonderingen waren de mensen die opgevangen werden door kloos-

terorden, zoals die van de Broeders Alexianen en de Broeders van Liefde.'

'De Alexianen bekommerden zich vanaf 1305 met de opvang van pestlijders en de begraving van doden. Tot de 18e eeuw was dit hun belangrijkste taak. Nadien vingen ze ook mensen op met psychische problemen. In de 19e eeuw groeiden de huizen van Antwerpen en Mechelen uit tot belangrijke gestichten voor de verzorging van geesteszieken. Het huis van Mechelen werd te klein. Vanaf 1900 kochten de Broeders Alexianen gronden aan

op de toen nog zeer landelijke Kraaienberg, het hoogste punt van Grimbergen. In 1909 vond de verhuis plaats van Mechelen naar Grimbergen'.

Humanisering

Godfried Van Beuren schetst de revolutionaire ommekeer in de behandeling van psychiatrische patiënten onder impuls van dokter Guislain. 'Hij besteedde veel aandacht aan de humanisering en de geleidelijke medicalisering van de zorg. Tegelijk wees hij op het belang van de huiselijke sfeer in de instelling. Die gezelligheid en huiselijkheid moesten de vrijheidsberoving compenseren. Bovendien legde hij de zorg in handen van een arts. Guislain en zijn tijdgenoten gaven de voorkeur aan een locatie ver weg van alle drukte. Men was ervan overtuigd dat mensen met psychiatrische problemen behoefte hadden aan rust en stilte. Ook voor de Broeders Alexianen speelden rust, stilte, gebed en meditatie een vooraanstaande rol in hun leven.'

'Een strakke ordening werd als heilzaam beschouwd. Het klooster bracht een sterke structuur in het leven van de patiënten: ze stonden om zes uur op, ontbeten om zeven uur en namen op gezette tijden deel aan andere activiteiten. Het Sint-Alexiusgesticht stond grotendeels voor zijn eigen onderhoud in. Het beschikte over een eigen atelier, een schrijnwerkerij, een smidse, een kleermakersatelier, een schoenmakerij, een bakkerij en een keuken. Daarnaast was er ook een hoeve met een moestuin, velden en stallen.'

Nieuwe mijlpaal

'In 1963 bracht de ziekenhuiswet een fundamentele verandering. De vroegere gestichten werden omgebouwd tot ziekenhuizen. Sint-

Ontdek zorgmonumenten

Verschillende gemeenten in de Rand plaatsen tijdens OMD hun zorgpatrimonium in de kijker: Asse (wandeling *Zorgmonumenten in Asse*), Dilbeek (tentoonstelling *Alena in Dilbeek* in de Sint-Ambrosiuskerk), Hoeilaart (Rusthuis Hof ten Doenberghe), Meise (tentoonstelling *De donjon in Vlaanderen* in Hof ten Steene), Sint-Pieters-Leeuw (tentoonstellingen in RVT Sint-Antonius en RVT Wilgenhof), Tervuren (tentoonstelling *De zorg voor mens en gemeenschap van alle tijden* in Seniorencentrum Zoniënrust), Vilvoorde (fototentoonstelling *De Far West en zijn geschiedenis*) en Zaventem (Nonnenklooster Voskapellen in Nossegem).

Godfried Van Beuren

stellingen

Alexius Grimbergen was daarin een voortrekkers. Aanvankelijk was het gekwalificeerde personeel in handen van de Broeders Alexianen. Na de door de overheid opgelegde erkenningsnormen deed een multidisciplinair team van leken zijn intrede. Naast de psychiaters en de verpleegkundigen, kwamen ook psychologen, maatschappelijk werkers, opvoedkundigen en bewegingstherapeuten in dienst.

Door de jaren heen is de duur van een opname in het psychiatrisch ziekenhuis drastisch ingekort (gemiddeld tussen drie en zes maanden). Daarnaast worden veel mensen opgevangen in de daghospitalisatie. Sint-Alexius Grimbergen stond aan de wieg van alternatieve woonvormen, zoals beschut wonen. Door die ontwikkelingen kwam de psychiatrie in een stroomversnelling.'

i Het volledige programma van OMD vind je terug in het Monumentenmagazine of op www.openmonumenten.be

EN From madhouses to healthcare institutions

'People who suffered from a mental disorder lived in dire circumstances up until the middle of the 19th century. They were locked away in madhouses where they were left to fend for themselves,' according to Godfried Van Beuren, the managing director of St. Alexius in Grimbergen. 'The Alexian Brothers played a key role in reforming psychiatric care and investing it with a human dimension. In the 19th century, the madhouses in Antwerp and Mechelen were developed into key institutions for looking after the mentally ill. It was decided in 1909 to move the institution from Mechelen to Grimbergen.' St. Alexius is now a modern psychiatric hospital. To mark 100 years of activities the hospital's doors will be thrown open on 13 September, as part of the Heritage Open Day event, to provide visitors with the opportunity to learn more about the various facets of psychiatric care.

Op de OMD wordt het boek *Sint-Alexius 100 jaar in Grimbergen* voorgesteld. De kleurrijke publicatie kost 20 euro. De opbrengst gaat naar een project voor psychiatrische patiënten op de Filipijnen. Op 13 september kom je in Sint-Alexius meer te weten over de verschillende aspecten van de psychiatrische zorg.

Traditie in een saai sausje

Bijna dertig jaar geleden bouwden Roger Knaepen en Françoise Lejeune in Overijse een oude schuur om tot een groot feestzalencentrum, inclusief restaurant. Hun project kreeg de toepasselijke naam **de Ouwe Schuur**.

'Het is nooit onze hoofdbedoeling geweest om een restaurant te openen, maar we vonden dat onze klanten de mogelijkheid moesten hebben om onze Franse keuken te proeven vooraleer een groots feest te geven. Daarom hebben we bewust het restaurant geopend waar we tot 55 personen kunnen ontvangen. Daarnaast hebben we acht zalen voor 10 tot 350 personen voor seminaries of allerhande feesten zoals communies, huwelijken, enzovoort,' zegt chef-kok Roger, oorspronkelijk afkomstig uit Diest.

Geen specialiteit?

Omdat het buiten lekker warm is, kiezen we voor een aperitief, *cocktail van het huis met campari*, in de tuin. Als we daarna vragen wat de specialiteit van het huis is, krijgen we een standaardantwoord: alles, de typische zaken zoals lamskoteletten of geroekte zalm. Spijtig. Een goede chef heeft toch altijd wel een specialiteit, niet? We besluiten dus toch maar even de kaart te bekijken. Hier hebben we de keuze tussen twee samengestelde menu's of de brasseriekaart. Mijn partner kiest voor het driegangmenü (€ 32,50), ik ga voor het viergangmenü (€ 37,50).

Klassiek zonder creativiteit

Starten doe ik met de *Geroekte zalm van het huis en zijn garnituur*. Ik ben wat ontgoocheld als blijkt dat dit gewoon drie sneden zalm

zijn met fijngesneden ajuntjes, toast en citroen. Van een gerecht van het huis verwacht je toch net iets meer. Mijn partner gaat voor de *Gandaham met meloen*, een lekker eenvoudig gerechtje dat verfrissing biedt op een zwoele zomeravond. Vervolgens krijg ik mijn warm voorgerecht *Scampi Nieuw Burg*, scampi's met wilde rijst in een roomsausje met champignons. Op het eerste gezicht niet echt smakelijk door de bruine kleur van de saus, maar bij nader inzien toch wel lekker. Ik heb nog maar net gedaan met eten, als mijn hoofdgerecht geserveerd wordt, *Lamskoteletten Vert Pre* met groene sperzieboontjes. Een lekker maar saai gerecht, vooral qua presentatie. Die kon best wat creatiever. Ook het gerecht van mijn partner *Zeetong Duglere*, is eerder traditioneel met alweer groene sperzieboontjes en gekookte aardappeltjes. Gelukkig deze keer verpakt in een romig tomaatensausje waardoor de smaak beter tot zijn recht komt. Tijd om er lang van te genieten hebben we echter niet, want daar zijn ze al met ons dessert *Coupe Melba*. Een gemakkelijk, zomers gerecht met verse aardbeien, vanilleijs en aardbeien coulis. Al bij al een geslaagde avond, maar we hadden niet de indruk dat de kok in topvorm was.

TEKST Sandra Szondi ■ FOTO Kris Mouchaers

i **de Ouwe Schuur**,
Terhulpesteenweg 454,
3090 Overijse (Maleizen), 02 687 87 87,
www.deouweschuur.be
Het restaurant is open vanaf 18 uur op
donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag,
zondagmiddag ook vanaf 12 uur.

Een fotograaf spreekt in beelden. Maar achter elke foto schuilt dikwijls ook een persoonlijk verhaal, waardoor we de foto soms met andere ogen bekijken. In *beeldverhaal* geven we een jaar lang het beeld en het woord aan een fotograaf. Eerste in de rij is persfotograaf Michiel Hendryckx, die zijn eigenzinnige versie van de Rand heeft gefotografeerd. Onze medewerker Michaël Bellon tekende zijn verhaal op.

Dilbeek, Levoldlaan

De Gordel, 7 september 2007: een Franssprekende sympathisant van het Vlaams Belang

De man heeft tussen de spaken van zijn fiets een affiche van het Vlaams Belang. Aanvankelijk was hij erg weigerachtig. Na een babbeltje wilde hij eindelijk toch op de foto. Tot mijn verwondering bleek hij Franstalig te zijn. 'Het mooiste bewijs dat het Vlaams Belang van belang is, ben ik,' zei hij in het Frans. 'Want ik ben een Vlaming in hart en nieren, maar ben in het Frans opgevoed waardoor ik geen Nederlands kan, en dat is een schande.'

Aan deze foto zie je ook hoe fotografie *het medium van het kleine* kan zijn. Je hebt rustig de tijd om te bestuderen wat voor een man dat is. Zo rijdt hij waarschijnlijk niet toevallig op een fiets van het ondertussen verdwenen merk Flandria. Die heeft hij nog ergens kunnen vinden. Er zit zelfs nog een oud *taksplaatje* op. En dan die trainingsbroek waar hij zijn polo in perst...

MICHIEL HENDRYCKX

Voertaal Nederlands

Taiwanese, Macedonische, Indonesische en Marokkaanse medewerkers die met elkaar overleggen in het Nederlands. Bij het multiculturele bedrijf ScanFactory in Zaventem is het dagelijkse kost.

TEKST Johan De Crom FOTO Filip Claessens

Biljana

De onderlinge verschillen zijn boeiend. We moeten ons wel voortdurend aan elkaar aanpassen. Iedereen heeft zijn eigen gewoonten', getuigen Lihsiang, Biljana, Dani en Youssef. 'En de Belgen? Die werken maar door. Ze weten van geen ophouden.'

'Ik kom uit Taiwan en daar staan de belangen van de onderneming voorop. In België is men meer individueel ingesteld. Hier komen medewerkers op voor hun individuele rechten en specifieke wensen. Ik vind dat vreemd, maar de verschillen zijn wel boeiend', zegt Lihsiang. Haar Macedonische collega Biljana ziet in de Belgen vooral flinke werkpaarden, die zich soms vergalopperen. 'Belgen zijn zo gefocust op hun werk. Macedoniërs kloppen evenveel uren, maar nemen langere pauzes.'

Discriminatie

Biljana en Lihsiang behoren samen met de Marokkaan Youssef en de Indonesische Dani tot de twintig medewerkers van allochtone oorsprong op dertig personeelsleden. ScanFactory, dat tot de internationale groep Allgeier behoort, archiveert en digitaliseert databestanden. Manager Peter Beerten koos, aangemoedigd door de omstandigheden,

bewust voor medewerkers van vreemde origine. 'Op onze vacatures reageerden vooral migranten en nieuwkomers die politiek asiel hadden aangevraagd. Al van bij de eerste sollicitatiegesprekken viel op dat deze mensen kosten noch moeite hadden gespaard om Nederlands te leren. Ze spraken de taal zelfs beter dan sommige Franstalige Belgen die voor dezelfde job kandideerden. Hun motivatie om een baan te vinden was groot, dat voelden wij meteen. Toch kiezen wij vooral vanuit een maatschappelijke overtuiging voor deze mensen. Ze worden op de arbeidsmarkt vaak gediscrimineerd.'

Biljana beaamt dat. In haar thuisland leerde ze haar Belgisch-Macedonische man kennen. Drie jaar geleden verhuisden ze naar België, maar haar universitair diploma in management, toerisme en economie leidde hier niet tot de job van haar leven. 'Ik spreek perfect Engels, kan Nederlands en heb goede diploma's, maar toch vond ik nu pas werk. Voor Belgen zijn het momenteel ook moeilijke tijden, maar interimkantoren sturen buitenlanders toch makkelijker weg. Dat stelt me teleur.'

Youssef zal er zijn glimlach niet om verliezen, maar de carrière van deze boekhouder-informaticus is al evenmin baanbrekend. 'Ik

ben twee jaar in België en heb me de eerste acht maanden bij zowat alle uitzendbureaus en bij vele bedrijven aangemeld. Nooit heb ik een telefoontje gekregen. Bij ScanFactory kon ik meteen beginnen.'

Uitdaging

Biljana, Lihsiang, Youssef en Dani zijn dankbaar voor de kansen die hun werkgever hen biedt, maar hun werk is eenvoudig. Dit is bandwerk voor bedienden. 'In Ohrid, Macedonië, was ik vloermanager van een kledingzaak. Ik kan dus beter, maar ik krijg de kans niet', zegt Biljana. Peter Beerten begrijpt haar bekommernis. 'Veel allochtonen hebben hiermee te kampen. Sommigen krijgen tranen in de ogen als we ze aanwerven, omdat ze eindelijk een kans krijgen.' De manager hoopt dat zijn mensen kunnen doorgroeien, maar bij ScanFactory zal dat niet makkelijk zijn. 'Ons bedrijf heeft maar enkele hogere functies. Hier carrière maken is dus moeilijk. We beseffen dat de beste krachten ons bedrijf op termijn zullen verlaten. Hopelijk is ScanFactory dan een goede springplank geweest.'

Het eenvoudige werk is wel naar de zin van Lihsiang. Zij beheerde vijf jaar een boekenwinkel in Brussel, maar toen ze scheidde en alleen voor haar zoontje van anderhalf moest zorgen, was dat werk niet meer vol te houden. 'Nu heb ik een regelmatige baan en de werksfeer is hier ontspannen. We lachen veel', zegt ze. Collega Dani denkt er net zo over. 'Op mijn vorig werk mocht de radio niet eens aan. Hier is het gemoedelijker en kunnen we al eens babbelen. In het Nederlands.'

FR

Le néerlandais comme langue véhiculaire

Des collaborateurs taiwanais, macédoniens, indonésiens et marocains qui se concertent entre eux en néerlandais. Dans l'entreprise multiculturelle ScanFactory à Zaventem, cela fait partie du quotidien. 'Les différences entre nous constituent un défi passionnant. Certes, nous devons constamment nous adapter, mais nous avons un emploi régulier dans une ambiance conviviale. Nous papotons beaucoup entre nous. En néerlandais', nous confirment Lihsiang, Biljana, Dani et Youssef. Ils font partie des vingt collaborateurs d'origine allochtone de ScanFactory, sur un effectif de trente. L'entreprise est active dans l'archivage et la numérisation de fichiers de données et a délibérément opté pour des collaborateurs d'origine étrangère. 'Ces collaborateurs sont très motivés et se donnent toute la peine du monde pour parler le néerlandais. Certains ont les larmes aux yeux quand on les recrute, parce qu'ils se voient enfin offrir une opportunité', dit le manager Peter Beerten.